

Eesti finantsteenuste turg 30. juuni 2018 seisuga

Ülevaates on kajastatud Finantsinspektsiooni
järelvalve alla kuuluvate ettevõtete Eestis
osutatud teenused.

Sisukord

1.	Finantsturu üldine areng	3
2.	Hoiustamine	6
3.	Investeeringis- ja pensionifondid	9
4.	Teise pensionisamba väljamaksed	12
5.	Väärtpaberiportfellide valitsemine	13
6.	Elukindlustus	15
6.1.	Elukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid	17
7.	Kahjukindlustus	18
7.1.	Kahjukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid	20
8.	Krediidasutuste väljastatud laenud	23
9.	Krediidiandjate väljastatud laenud	27
9.1.	Krediidivahendajad	29
10.	Makseteenused	30

1. Finantsturu üldine areng

2018. aasta esimesel poolel kasvas enamike finantsteenuste maht, seejuures suurenes varasemaga võrreldes veelgi kiiremas tempos tarbimisläenude ja hoiuste maht.

Hoiuste koondjääk kasvas 2018. aasta esimesel poolel 4% ehk 680 miljonit eurot. Kasv toetus üksnes nõudmiseni ja üleõhoiustele. Tähtajaliste ja säästuhoiuste jääk kasvas samal ajal 13 miljoni euro võrra. Hoiustesse oli juuni lõpu seisuga paigutatud kokku 17,8 miljardit eurot.

Pankade laenuportfellide koondjääk kasvas esimesel poolaastal 2% ehk 397 miljonit eurot. Juuni lõpu seisuga oli pankade laenuportfellide suuruseks 18,5 miljardit eurot. Krediidiandjate laenuportfelli koondjääk kasvas samal ajal 10% ehk 87 miljonit eurot, ulatudes 0,95 miljardi euroni.

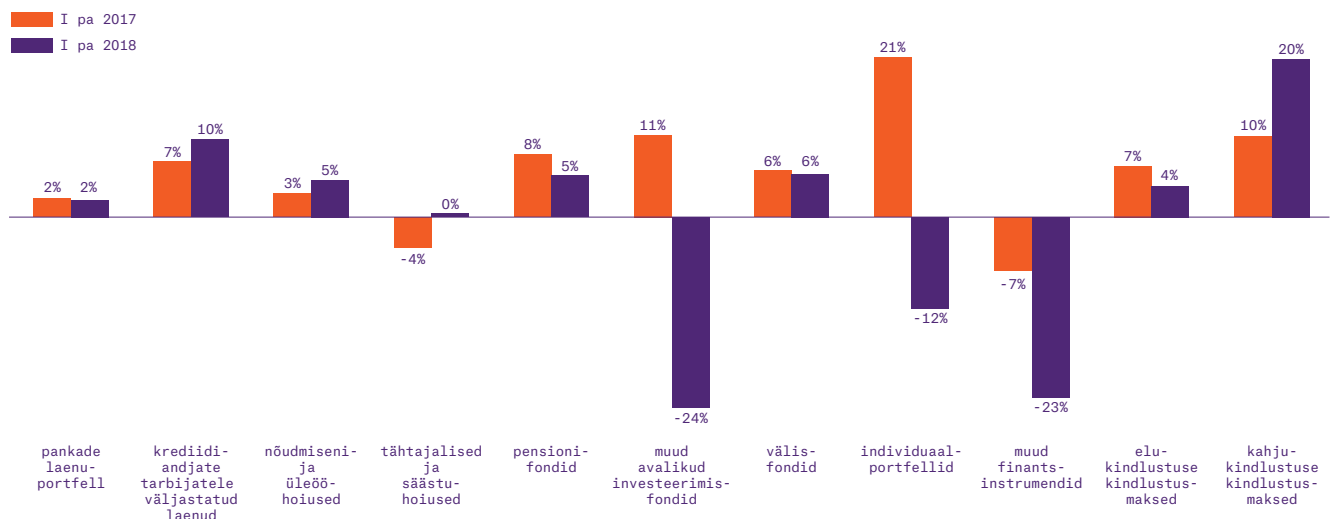
Investeermisteenustega seotud mahud kasvasid vaid fondisektoris. Lisaks pensionifondide mahu kasvule (5%) suurenes esimesel poolaastal avalike kinnisvarafondide varade maht (19%). Samuti suurenesid investeeringud välisfondi-

desse¹, aastaga 6%. Individuaalportfellide koondmaht samal ajal kahanes 12% ning muud investeeringud finantsinstrumentidesse 23%.

Kokkuvõttes vähenes 2018. aasta esimesel poolel säästmisele ja investeerimisele suunatud finantsteenustesse, sh investeerimis- ja pensionifondid, individuaalportfellid, muud finantsinstrumendid, tähtajalised ja säästuhoiused ning investeerimis- ja muud hoiused, paigutatud varade maht 3%, juuni lõpuks 9,7 miljardi euroni (2017. aasta lõpus 10 miljardit eurot). Arvelduskontodel hoitavad vahendid kasvasid poole aastaga 5%, juuni lõpuks 14,9 miljardi euroni. Seega ulatus kõikidesse finantsteenustesse paigutatud varade maht Eestis kokku 24,6 miljardi euroni.

Kindlustusmaksete maht elukindlustuses kasvas 4% ja moodustas 45 miljonit eurot. Laekunud kindlustusmaksete maht kahjukindlustuses kasvas aga 20% ja moodustas 198 miljonit eurot.

Peamiste finantsteenuste mahu muutus poolaastaga

1. Finantsturu üldine areng

¹ Et vältida mitmekordset andmete näitamist, on välismaistesse investeerimisfondidesse tehtud investeeringutest maha arvestatud Eesti kindlustusandjate ning investeerimis- ja pensionifondide investeeringud.

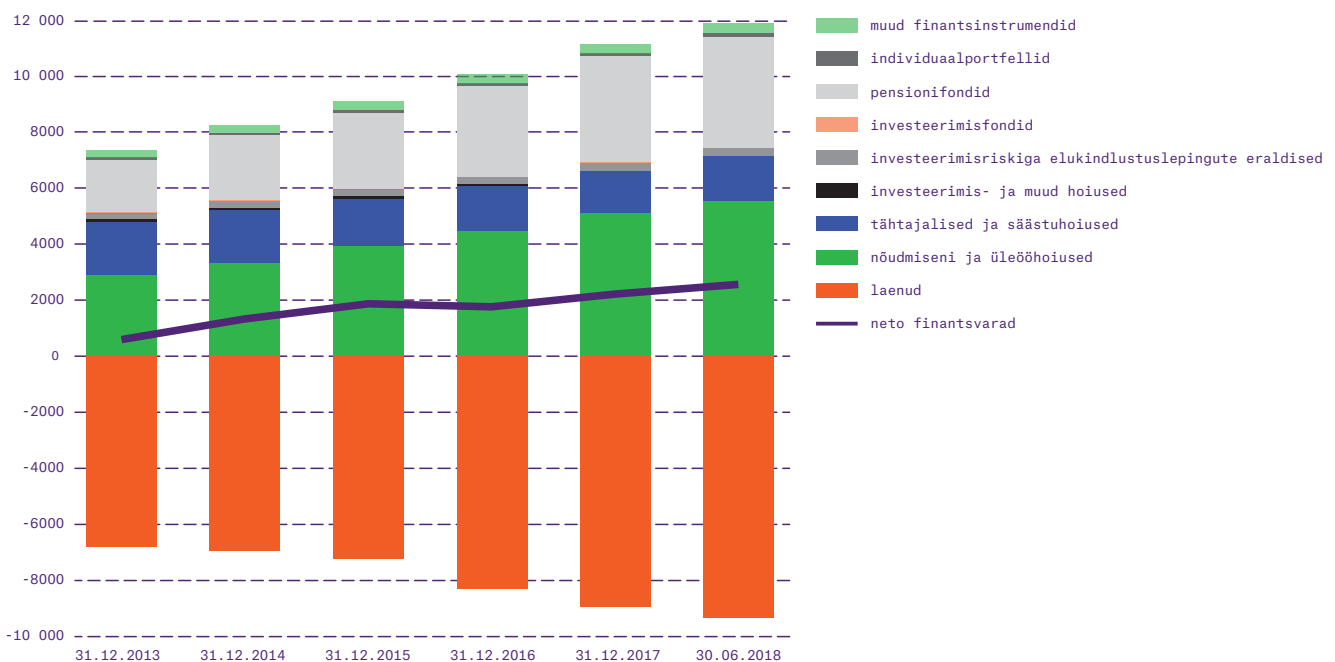
Eesti finantsasutuste osutatud investeerimis- ja pangateenuste maht 2018. aasta juuni lõpu seisuga (miljonites eurodes)

Teenus	Maht	sh Eesti residentid eraisikutele	
		maht	osakaal koguteenuses
Avalikud investeerimisfondid	432	-	-
Pensionifondid	4000	4000	100%
Eestis pakutavad välisfondid	637	101	16%
IRE eraldised	255	255	100%
Individuaalportfellid	557	96	17%
Pangalaenu	18 510	8368	45%
Krediidiandjate tarbijatele väljastatud laenu	954	-	-
Nõudmiseni ja üleõhoiused	14 920	5585	37%
Tähtajalised ja säästuhoiused	2799	1587	57%
Investeerimis- ja muud hoiused	43	13	30%
Muud finantsinstrumendid	995	358	36%

2018. aasta esimesel poolel olid Eesti residentidest eraisikute finantsvarad suuremad kui nende kohustused: finantsvarade maht oli juuni lõpus 11,9 miljardit eurot ja finantskohustuste jääk 9,3 miljardit eurot. Seejuures kasvasid Eesti residentidest eraisikute finantsvarad finantskohustustest kiiremini: koondfinantsvarad 6% ja koondlaenu 4%.

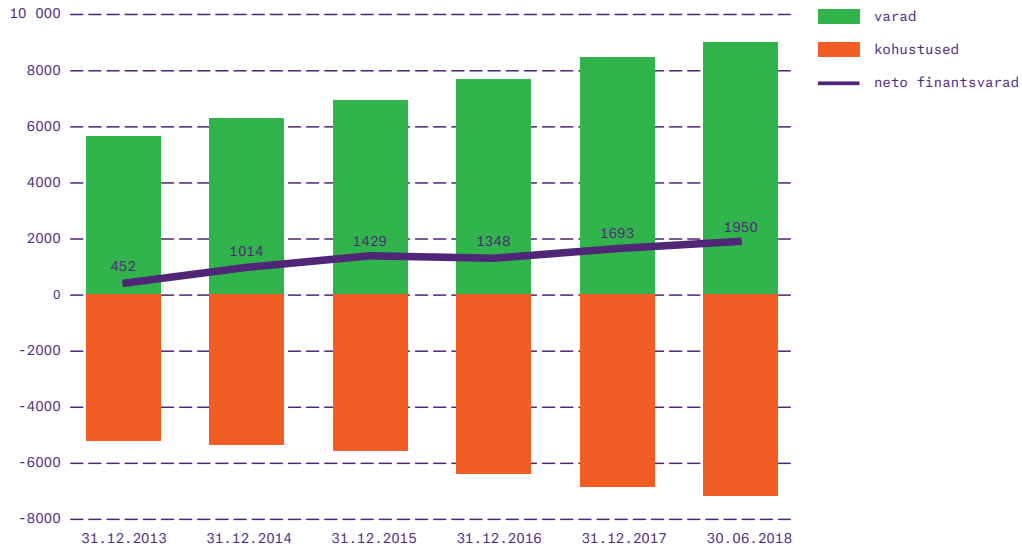
Eesti residentidest eraisikute neto finantsvarad ulatusid seega juuni lõpus 2,6 miljardi euroni, kasvades poolaastaga umbes 0,3 miljardit eurot.

Eesti residentidest eraisikute finantsvarad ja kohustused (mln eurodes)

Eesti residentidest eraisiku keskmine varade maht oli juuni lõpu seisuga 9016 eurot ja laenude jääk 7063 eurot. Eraisiku keskmine neto finantsvara väärtus oli seega 1950 eurot (2017. aasta lõpus 1693 eurot).

Eesti residentidest eraisiku keskmised neto finantsvarad (eurodes)

2. Hoiustamine²

Turujaotus:

Swedbank	47%
SEB Pank	23%
Luminor Bank	10%

Kliente:

2 563 084 kehtivat lepingut

Teenuse maht:

hoiuste kogumaht 17,8 miljardit eurot

HOIUSTE JÄÄK

Eesti pankades olevate hoiuste jääk kasvas 2018. aasta esimesel poolel 4% ehk 680 miljonit eurot, juuni lõpuks 17,8 miljardi euroni (2017. aasta esimesel poolel oli kasv 1,5% ehk 248 miljonit eurot). Hoiuste kasvutempo kiirenes peamiselt seetõttu, et kasvasid äriühingute hoiused.

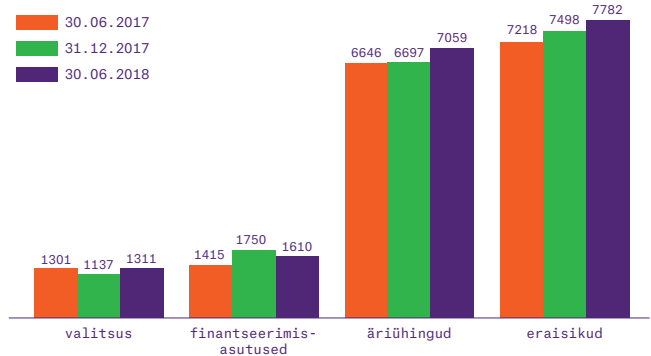
Nagu varasematel perioodidel, suurenesid ka 2018. aasta esimesel poolel nõudmiseni ja üleööhoiused. Nende jääk kasvas poole aastaga 684 miljonit eurot ja moodustas juuni lõpus 14,9 miljardit eurot. Tähtjaliste ja säästuhoiuste jääk poole aastaga ei muutunud ja oli juuni lõpus 2,8 miljardit eurot. Seega vaid 16% hoiustest oli paigutatud kindla tähtajaga. Muud hoiused, sealhulgas investeerimishoiused, moodustasid 43 miljonit eurot.

Eraisikute³ hoiuste jääk ületas äriühingute hoiuste jääki: 7,8 miljardit eurot eraisikutel ja seitse miljardit eurot äriühingutel. Eraisikutele kuulus 44% kogu hoiuste jäägist ning suurema osa neist moodustasid nõudmiseni ja üleööhoiused, kokku 5,8 miljardit eurot ehk 75% kõigist eraisikute hoiustest. Ülejäänud 25% moodustasid tähtjalised ja säästuhoiused.

Äriühingutele⁴ kuulus 40% hoiuste jäägist. Enamik ehk 91% äriühingute hoiustest olid nõudmiseni ja üleööhoiused, kokku 6,4 miljardit eurot, ning ülejäänud 9% tähtjalised ja säästuhoiused.

Finantseerimisasutuste⁵ ja valitsuse hoiuste jääk oli 2018. aasta juuni lõpu seisuga vastavalt 1,6 miljardit ja 1,3 miljardit eurot.

Hoiuste jääk (mln eurodes)

2 Andmed hõlmavad kõigi Eestis tegutsevate krediidiasutuste ja välisriikide Eesti filiaalide hoiuseid ehk nii Eesti residentide kui ka mitteresidentide hoiuseid. Andmed ei sisalda hoiuseid, mis on avatud Eesti krediidiasutuste välisriikide filiaalides.

3 Sisaldab ka mittetulundusühinguid.

4 Sisaldab ka riigi või kohaliku omavalitsuse äriühinguid.

5 Sisaldab ka kindlustusandjaid ja pensionifonde.

PANGAHOIUSTE TURU JAOTUS

Eesti pankades olevate hoiuste jääk kasvas 2018. aasta esimesel poolel suuresti Swedbanki toel, mille tulemusel tõusis tema turuosa aastaga 46%lt 47%ni. Talle järgnes SEB Pank, kellele kuulus turust 23%. Nordea ja DNB Panga ühendamisest tekkinud Luminor Banki⁶ turuosa vähenes 13%lt 10%ni. LHV Panga turuosa aga kasvas 6%lt 9%ni.

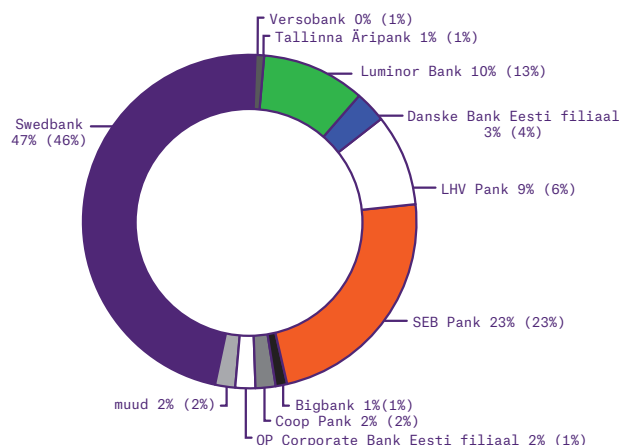
Valitsuse hoiuste turul muutusid enam Swedbanki ja Luminor Banki turuosad. Aastaga kasvasid Swedbankis hoiustatud summad, mistõttu kasvas tema turuosa 20%lt 31%ni. Talle järgnes SEB Pank (30%). Luminori Bankis on valitsuse hoiustatud summad aastaga vähenenud, langetades turuosa 33%lt 18%ni.

Finantseerimisasutuste hoiuste puhul kuulus suurim turuosa LHV Pangale (35%). Talle järgnesid Swedbank (31%) ja SEB Pank (21%).

Suuremad muudatused äriühingute hoiuste turujaotuses puudutasid Svenska Handelsbanken Eesti filiaali ja SEB Panka, kelle turuosad kasvasid aastaga vastavalt 0%lt 2%ni ja 20%lt 22%ni. Suurim turuosa kuulus endiselt Swedbankile (45%) ning talle järgnesid SEB Pank (22%) ja Luminor Bank (12%).

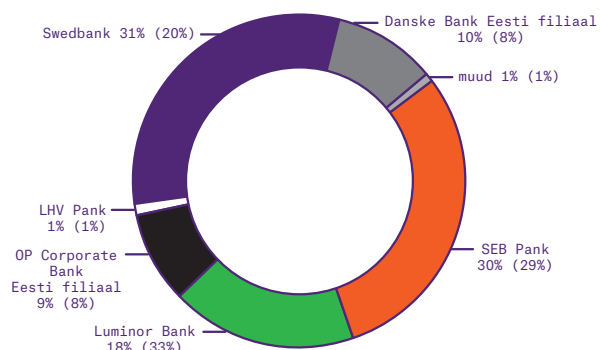
Eraisikute hoiuste turg oli endiselt stabiilne. Üle poole ehk 55% eraisikute hoiuste turust kuulus Swedbankile ning talle järgnesid SEB Pank (23%) ja Luminor Bank (7%).

Hoiuste turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

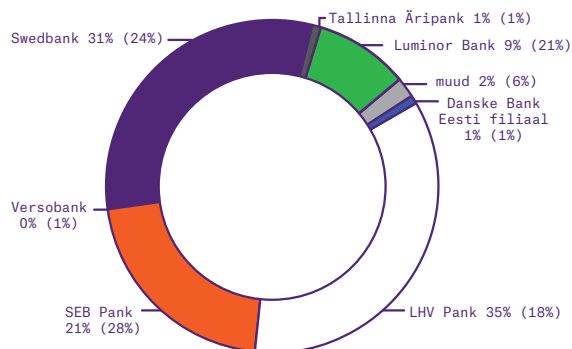

Märkimisväärne oli eraisikute hoiuste kasv Inbankis, poole aastaga ligi 75%, mille tulemusena kasvas Inbanki turuosa 1%lt 2%ni.

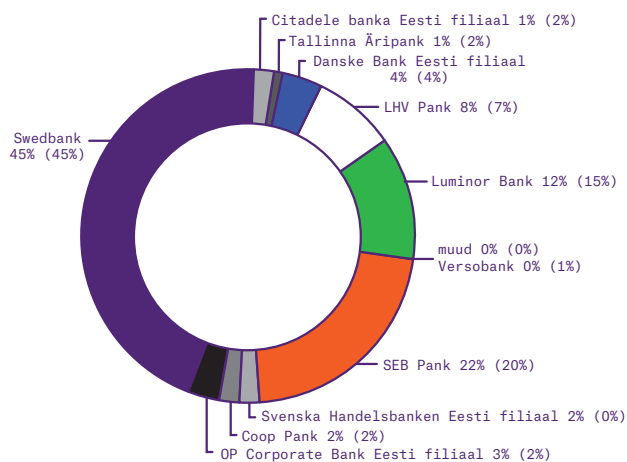
Valitsuse hoiuste turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

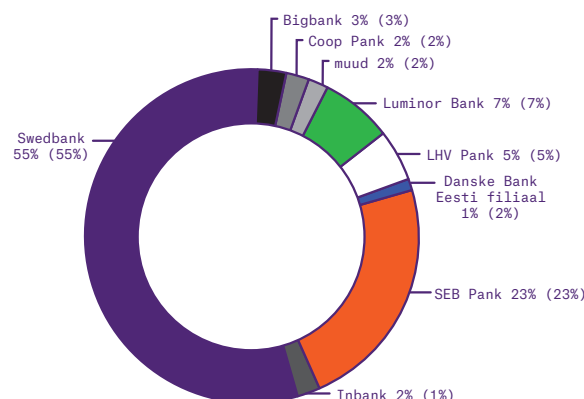
Finantseerimisasutuste hoiuste turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Äriühingute hoiuste turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Eraisikute hoiuste turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

6 Luminor Bank tekkis 2017. aasta teisel poolel Nordea ja DNB Panga ühendamisest.

Viimasel ajal on eraisikute tähtjalised hoiused liikunud rohkem väiksematesse pankadesse, mis pakuvad kõrgemat hoiuseintressi. Näiteks viimase kolme aastaga on Inbanki

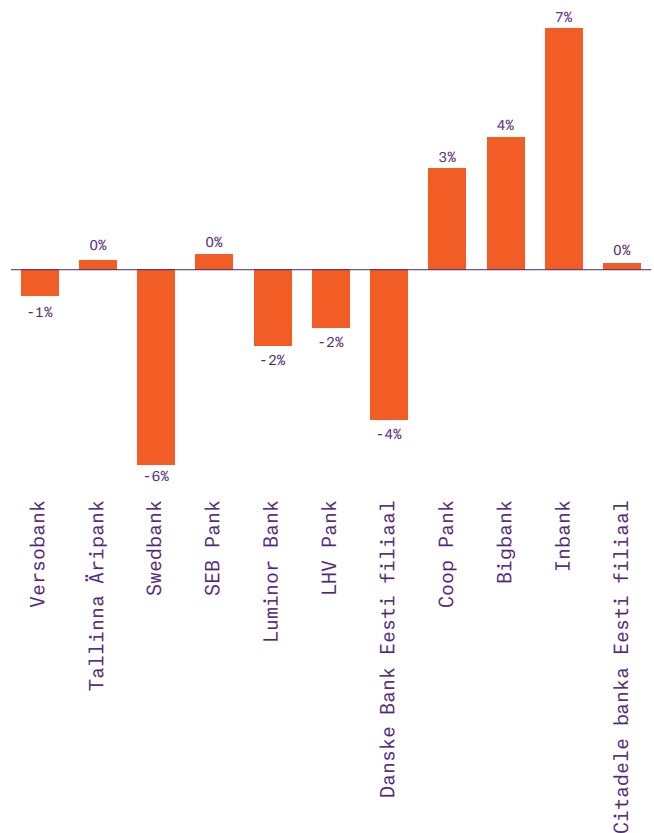
turuosa eraisikute tähtjalistes hoiustes kasvanud 0%lt 7%ni ning Bigbanki turuosa 8%lt 12%ni. Swedbanki turuosa on samal ajal langenud 47%lt 41%ni.

Eraisikute tähtjaliste hoiuste jaotus pankade vahel

	30.06.2015	30.06.2018
Swedbank	47%	41%
SEB Pank	15%	16%
Bigbank	8%	12%
Luminor Bank*	12%	10%
Inbank	0%	7%
Coop Pank*	4%	7%
LHV Pank	5%	3%
Tallinna Äripank	1%	2%
Citadele banka Eesti filiaal	1%	2%
Danske Bank Eesti filiaal	5%	1%
Versobank	1%	-
Kokku	100%	100%

Märkus: *Luminor Banki ja Coop Panga puhul on 30.06.2015 kasutatud nende eelkäijate andmeid.

Eraisikute tähtjaliste hoiuste turuosade muutus (2018 vs 2015)

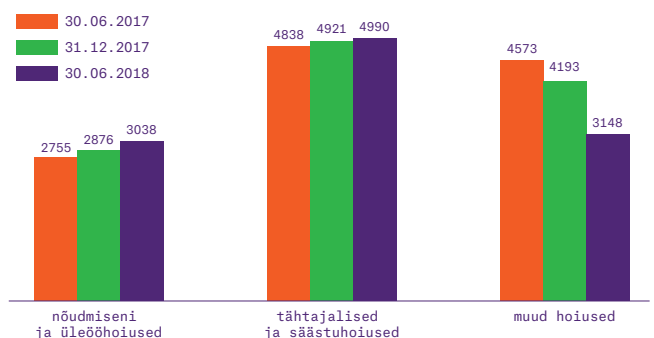

2. Hoiustamine

HOIUSTE ARV JA SUURUS

Hoiuselepingute arv 2018. aasta esimesel poolel vähenes: nõudmiseni ja üleõhoiuste oma ligi 7300, tähtjaliste ja säästuhoiuste oma 4600 ning muude hoiuste oma 4100 võrra.

Eraisikute hoiuste keskmine jääk (eurodes)

Kehtivate hoiuselepingute arv⁷ 2018. aasta juuni lõpu seisuga:

- nõudmiseni ja üleõhoiused 2 161 000
sh eraisikute omad 1 916 000
- tähtjalised ja säästuhoiused 396 000
sh eraisikute omad 390 000
- investeeringis- ja muud hoiused 6 300
sh eraisikute omad 5 000

Eraisikute nõudmiseni ja üleõhoiuste keskmine suurus oli 2018. aasta juuni lõpu seisuga 3038 eurot (2017. aasta lõpus 2876 eurot), tähtjaliste ja säästuhoiuste oma 4990 eurot (2017. aasta lõpus 4921 eurot) ning investeeringis- ja muude hoiuste oma 3148 eurot (2017. aasta lõpus 4193 eurot).

7 Hoiused, millel on rahaline jääk.

3. Investeerimis- ja pensionifondid⁸

Turujaotus:

Swedbank Investeerimisfondid	42%
LHV Varahaldus	26%
SEB Varahaldus	17%

Osakuomanike koguarv:

792 441 kehtivat lepingut

Teenuse maht:

fondide kogumaht 4,4 miljardit eurot

FONDIDE VARADE MAHT⁹

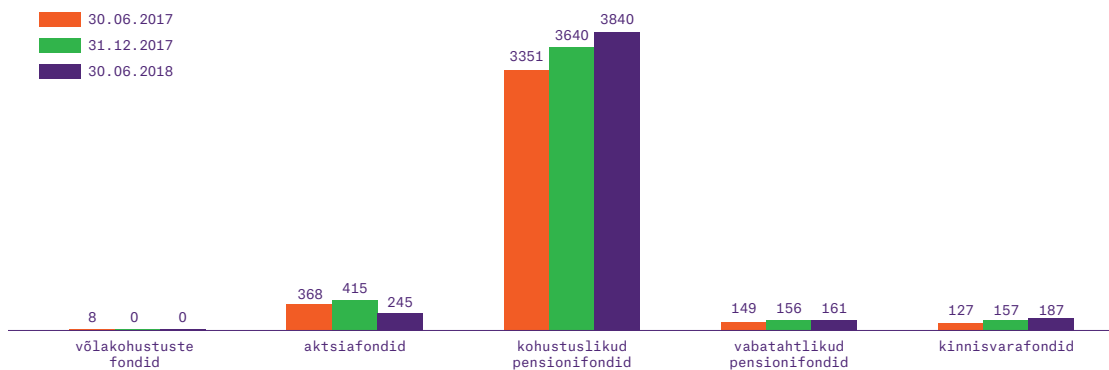
Avalike investeerimisfondide¹⁰, sealhulgas pensionifondide varade maht oli 2018. aasta juuni lõpus 4,4 miljardit eurot, kasvades poole aastaga 1% ehk 64 miljonit eurot. Mullu esimesel poolaastal kasvas varade maht 311 miljonit eurot.

Aktsiafondide¹¹ varade maht vähenes poole aastaga 170 miljonit eurot ning ulatus käesoleva aasta juuni lõpus 245 miljoni euroni. Mahu vähenemist mõjutas olulisel määral ASi Trigon Asset Managementi hallatava aktsiafondi Trigon Uus Euroopa Fond üleviimine Luksemburgi.

Aktsiafondide varade mahu langust kompenseeris kohustuslike pensionifondide varade mahu jätkuv kasv. Kohustuslike pensionifondide varade maht kasvas 200 miljonit eurot, ulatudes juuni lõpus 3,8 miljardi euroni. Avalike kinnisvarafondide varade maht kasvas samal ajal 30 miljonit eurot ning ulatus 187 miljoni euroni.

Suurim fondiliik oli jätkuvalt kohustuslikud pensionifondid, mis moodustasid 87% avaliku fondisektori varade mahust. Teisel kohal olid aktsiafondid (6%) ja kolmandal avalikud kinnisvarafondid (4%). Vabatahtlikele pensionifondidele kuulus 3% avalike fondide varade kogumahust.

Avalike fondide investeringute turuväärtus (mln eurodes)

⁸ Investeerimisfondide andmed hõlmavad kõiki Eestis registreeritud avalike investeerimisfondide kliente, sealhulgas välisriikide omi.

⁹ Varade maht on kajastatud turuväärtuses.

¹⁰ Avalike investeerimisfondide alla kuuluvad eurofondid, alternatiivfondid ja pensionifondid. 2017. aasta alguses jõustunud investeerimisfondide seaduse järgi end väikefondi valitsejaks nimetanud fondivalitsejatele kohaldatava finantsjärelevalve ulatus ja kaasnev aruandluskohustus on piiratud, mistõttu käesolev ülevaade neid ei hõlma.

¹¹ Kohalike aktsiafondide hulka loetakse ka fondifondid ja segafondid.

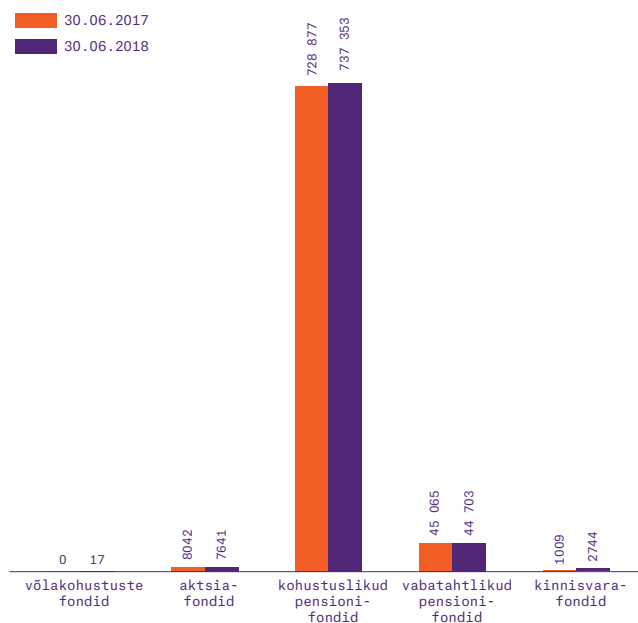
FONDIDE OSAKUOMANIKUD

Osakuomanike lepingute arv¹² Eesti avalikes fondides kasvas aastaga 9431 võrra ning oli juuni lõpus 792 441¹³. Kasv toimus kohustuslikes pensionifondides ja kinnisvarafondides, vastavalt 8476 ja 1735 võrra.

Teistes fondiliikides on osakuomanike arv vähenenud, aktsiafondides 401 ja vabatahtlikes pensionifondides 362 võrra. Võlakohustuste fonde Eestis enam ei ole.

Suurim fondiliik avalike fondide seas oli lepingute arvu järgi seega kohustuslikud pensionifondid (737 353 lepingut), järgnesid vabatahtlikud pensionifondid (44 703), aktsiafondid (7641) ja avalikud kinnisvarafondid (2744).

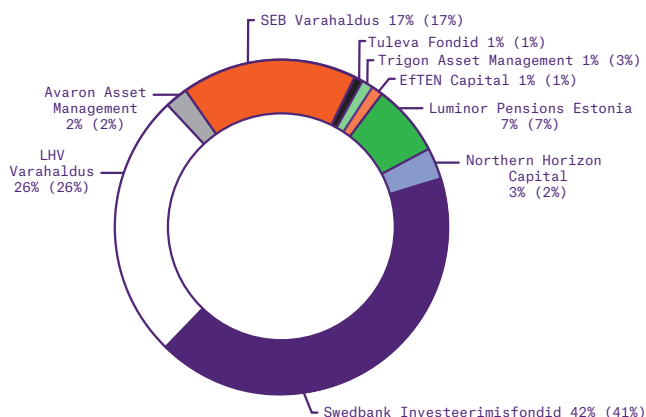
Avalike fondide osakuomanike lepingute arv

FONDIVALITSEJAD¹⁴

Fonditeenuste turul vähenes enim Trigon Asset Management'i turuosaga, aastaga 3%lt 1%ni. Suurima turuosaga Swedbank Investeeringufondide osakaal kasvas aga veelgi, 41%lt 42%ni. LHV Varahaldusele kuulus 26% ning SEB Varahaldusele 17% avalike fondide turust.

Fonditeenuste turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

3. Investeeringis- ja pensionifondid

- 12 Siinkohal tuleb silmas pidada, et paljud isikud teevad investeringuid läbi mitme investeerimis- või pensionifondi ja seega on fondide kaudu investeerivate isikute tegelik arv lepingute arvust väiksem.
- 13 Osakuomanike arv sisaldab ka mitteresidente.
- 14 Fondivalitsejate turuosad on arvatatud Eestis registreeritud avalike investeerimisfondide varade põhjal.

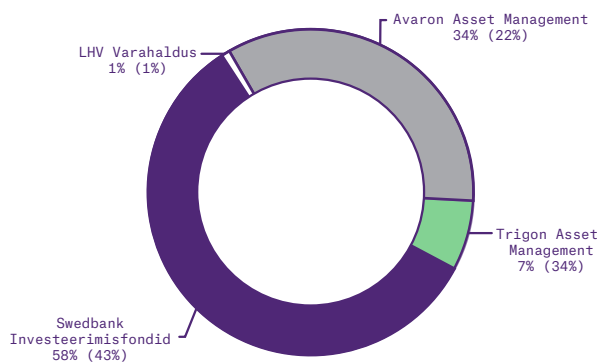
Aktsiafondide turul toimus esimesel poolaastal ümberjaotus, mis oli tingitud Trigon Uus Euroopa Fondi lahkumisest Eesti turult. Selle tulemusena vähenes Trigon Asset Management turuosa aastataguse perioodiga võrreldes 34%lt 7%ni. Swedbank Investeerimisfondid ja Avaron Asset Management samal ajal kasvatasid oma turuosasid, vastavalt 43%lt 58%ni ja 22%lt 34%ni. Swedbank Investeerimisfondid tõusis seega taas suurimaks fondivalitsejaks.

Kohustuslike pensionifondide turujaotus ei ole muutunud. Kõige suurem turuosa kuulub jätkuvalt Swedbank Investeerimisfondidele (42%). LHV Varahaldusele kuulus juuni lõpus 30% ja SEB Varahaldusele 19% pensionifondide koondvarade mahust.

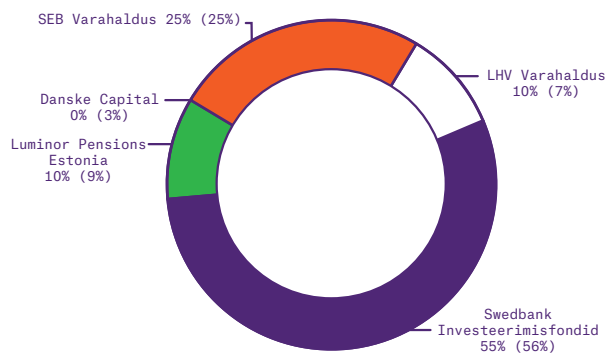
Vabatahtlike pensionifondide turul oli juuni lõpu seisuga suurima turuosaga (55%) Swedbank Investeerimisfondid, talle järgnes SEB Varahaldus (25%).

Avalike kinnisvarafondide turul tegutses vaid kaks fondivalitsejat, Northern Horizon Capital (75%) ja EfTEN Capital (25%).

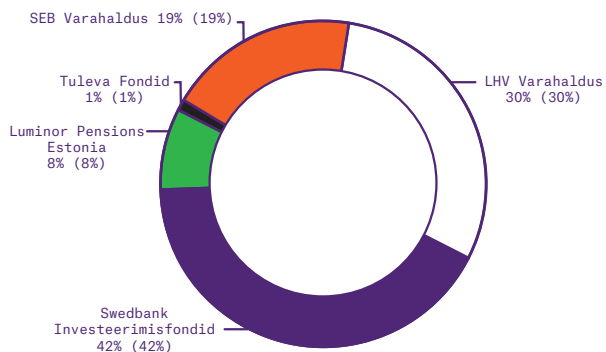
Aktsiafondide turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

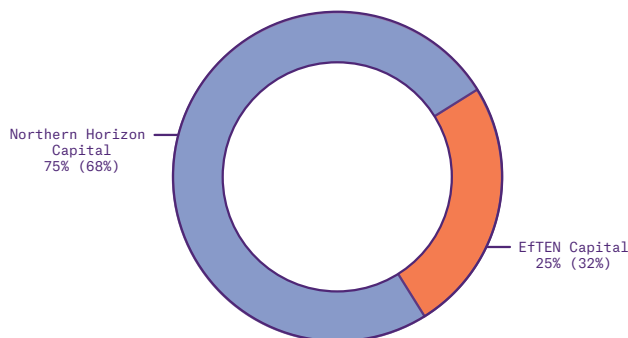
Vabatahtlike pensionifondide turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Kohustuslike pensionifondide turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Avalike kinnisvarafondide turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

4. Teise pensionisamba väljamaksed

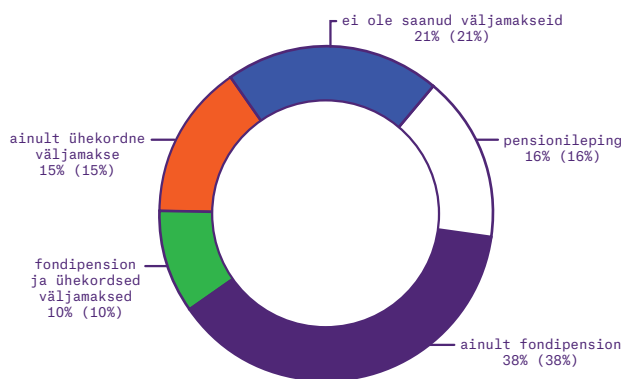
Eesti Väärtpaberikeskuse andmetel oli 2018. aasta juuni lõpu seisuga õigus teise pensionisamba väljamakseteks 38 681 inimesel, 3857 võrra enamal kui aasta varem. Neist 37% olid mehed ja 63% naised. Teise samba pensioni väljamaksete jaotus püsib stabiilne.

Juuni lõpus jäi pensionilepinguid¹⁵ sõlminud isikute osakaal 16% juurde väljamaksete saajatest. Ainult fondipensioni¹⁶ väljamakseid sai juuni lõpu seisuga 38% teise

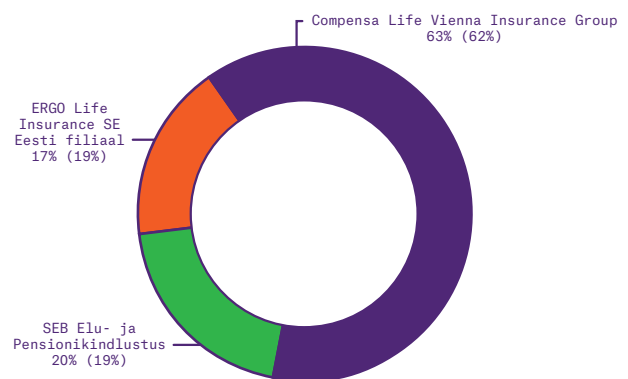
pensionisamba väljamaksete saajatest. Fondide kaudu ja ühekordseid väljamakseid¹⁷ sai 10% ning ainult ühekordseid väljamakseid 15% väljamaksete saajatest. Ülejäänud 21% teise pensionisamba väljamakseteks õigust omavatest inimestest ei olnud selleks soovi avaldanud.

Elukindlustusseltsidest oli teise pensionisamba turul suurima turuosaga (63%) Compensa Life Vienna Insurance Group.

Teise pensionisambaga liitunud vanaduspensionäride jaotus väljamakse liigi järgi juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Kindlustusandjate turu jaotus teise pensionisamba lepingute arvu järgi juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

- 15 Pensionileping on osakuomaniku ja elukindlustusseltsi vahel sõlmitud kindlustusleping, mille alusel peab kindlustusselts maksma pensionimakseid kuni lepingu sõlminud isiku surmani.
- 16 Fondipension on kokkulepitud kava osakuomaniku ja pensionifondi valitseja vahel, mille alusel tehakse osakuomanikule pensionifondist kindla aja jooksul korrapäraseid väljamakseid.
- 17 Ühekordsed väljamaksed võetakse pensionifondist korruga välja.

5. Väärtpaberiportfellide valitsemine¹⁸

Turujaotus:

Swedbank grupp	63%
SEB Bank	11%
LHV Pank	11%

Teenuse maht:

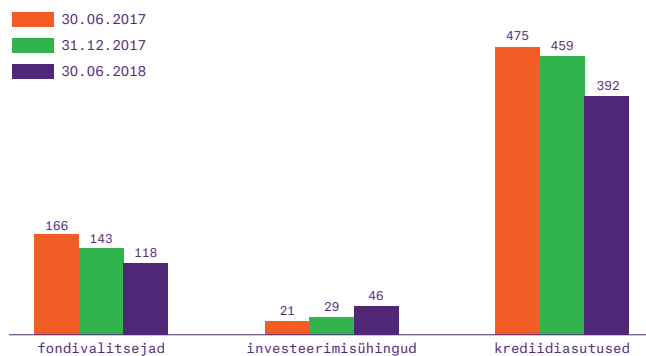
portfellide kogumaht 557 miljonit eurot

PORTFELLIDE MAHT

Portfellide valitsemist pakuvad nii fondivalitsejad, pangad kui ka investeerimisühingud. Portfellide kogumaht vähenes 2018. aasta esimesel poolel 12% ja moodustas 557 miljoni eurot (aasta varem 662 miljonit eurot).

Portfellide maht, mida valitsevad pangad, vähenes 459 miljonilt 392 miljoni euroni, ning fondivalitsejate valitsevatate kliendiportfellide maht kahanes 143 miljonilt 118 miljoni euroni. Investeerimisühingute valitsevate portfellide maht aga kasvas, 29 miljonilt 46 miljoni euroni. Sellise kasvu peamiseks põhjuseks oli ASi Kawe Kapital kajastamine investeerimisühingute all. Varem fondivalitseja tegevusloa alusel tegutsenud ettevõtte sai investeerimisühingu tegevusloa kevadel.

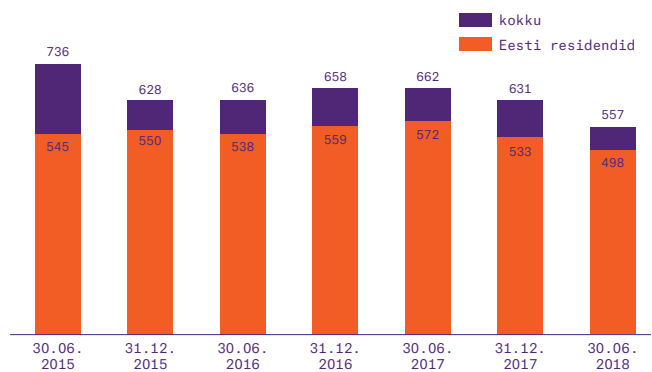
Portfellide maht (mln eurodes)

PORTFELLIVALITSEMISE KLIENDID

Enamik klientide koondportfelli mahust kuulus juuni lõpus Eesti residentidele: ligi 90% kogumahust ehk 498 miljonit eurot (aasta varem 572 miljonit eurot). Sellest omakorda 282 miljonit eurot kuulus finantseerimisasutustele, 118 miljonit eurot äriühingutele, 96 miljonit eurot eraisikutele¹⁹ ja kolm miljonit eurot valitsusele.

Individuaalportfellide kogumaht residentsuse järgi (mln eurodes)

¹⁸ Andmed portfellide valitsemise kohta hõlmavad kõiki turuosalisi Eestis, kes seda teenust pakuvad, sh nõustamist. Nende kliendid võivad olla nii Eestist kui ka välisriigist.

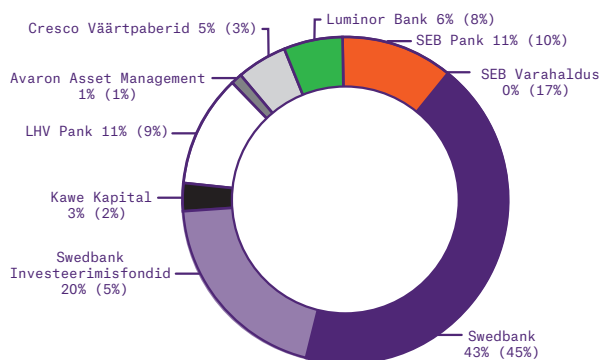
¹⁹ Finantseerimisasutused hõlmavad siin kindlustusandjaid, pensionifonde, krediidiuasutusi ja muid finantseerimisasutusi. Äriühingute alla kuuluvad ka riigi või kohaliku omavalitsuse äriühingud. Erasisikud hõlmavad lisaks ka mittetulundusühinguid. Valitsuse all arvestatakse ka riiklikke sotsiaalabifonde.

PORTFELLIVALITSEJAD

Portfellide valitsemise turul toimusid suuremad muudatused aastataguse perioodiga võrreldes 2017. aasta teisel poolel, kui SEB Varahaldus väljus institutsionaalsete portfellide juhtimise äridest ning Swedbank Investeeringufondid samal ajal suurendasid oma ärimahtusid.

Portfellide valitsemise suurim turuosa (43%) kuulus 2018. aasta juuni lõpus Swedbank grupi ettevõtetele. SEB Panga ja LHV Panga turuosa oli 11%.

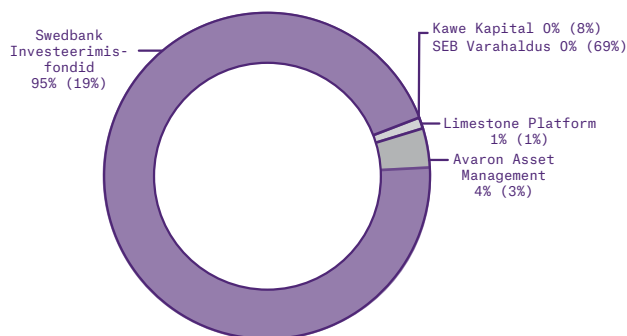
Portfellide valitsemise turu jaotus teenusepakkuja järgi juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

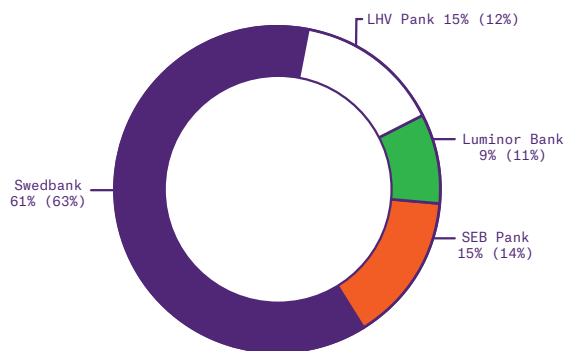
Fondivalitsejate vaates oli kõige suurem portfelli valitsemise maht Swedbank Investeeringufondidel, kelle turuosa kasvas juuni lõpuks aasta võrdluses 19%lt 95%ni. Avaron Asset Management'ile kuulus 4% ja Limestone Platform'ile 1% fondivalitsejate turust.

Pankade vaates valitseb suurimat portfelli Swedbank, kellele kuulus juuni lõpus 61% turust. Talle järgnesid LHV Pank ja SEB Pank, mõlemal on 15% turust.

Portfellide valitsemise turu jaotus fondivalitsejate järgi juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Portfellide valitsemise turu jaotus krediidasutuste järgi juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

6. Elukindlustus

Turujaotus:

Swedbank Life Insurance SE	41%
SEB Elu- ja Pensionikindlustus	26%
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	19%

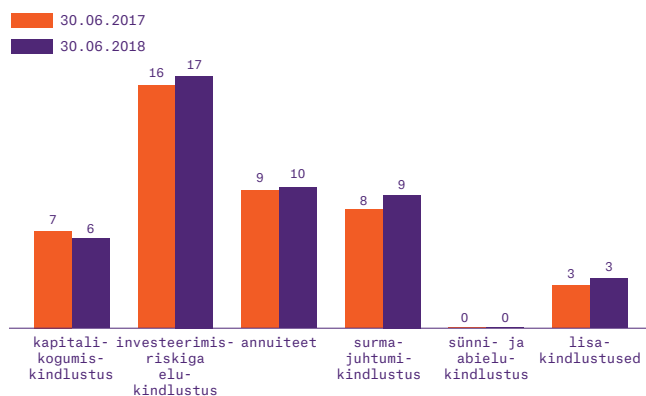
Teenuse maht:

2018. aasta esimesel poolel laekus kindlustusmakseid 45 miljoni euro ulatuses

KINDLUSTUSMAKSED

2018. aasta esimesel poolel kogusid elukindlustusseltsid Eestis kindlustusmakseid 45 miljoni euro väärtuses²⁰. Eelmisel aastal samal ajal koguti makseid 43 miljoni euro ulatuses ehk aasta võrdluses on kindlustusmaksete maht kasvanud 4%.

Kindlustusmaksed elukindlustusliikide kaupa (mln eurodes)

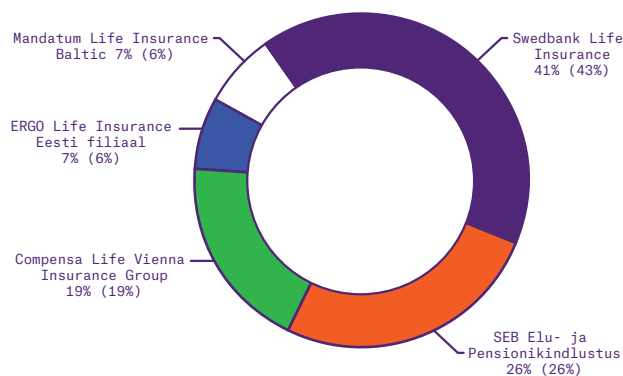
Peamine osa kindlustusmaksete kasvust tuli surmajuhtumikindlustuse maksetest, mille maht kasvas aastaga kaheksalt miljonilt üheksa miljoni euroni. Samuti kasvasid investeerimisriskiga elukindlustuse ja annuiteedi maksete mahud, vastavalt 16 miljonilt 17 miljoni euroni ja üheksalt miljonilt kümne miljoni euroni. Kapitalikogumiskindlustuse maht aga vähenes seitsmelt miljonilt kuue miljoni euroni.

Suurima mahuga toode on endiselt investeerimisriskiga elukindlustus, mis moodustas 2018. aasta esimesel poolel 38% kõigist elukindlustustoodetest (mullu samal ajal samuti 38%). Järgnes annuiteet, mille osatähtsus oli juuni lõpus 21% (aasta varem 22%). Kolmandaks on tõusnud surmajuhtumikindlustus osakaaluga 20% (aasta varem 18%). Kapitalikogumiskindlustus moodustas 13% kõigist elukindlustustoodetest (aasta varem 15%).

KINDLUSTUSPAKKUJAD

Kindlustusmaksete põhjal laekus 2018. aasta esimesel poolel kolmele suuremale elukindlustusseltsile – Swedbank Life Insurance SE, SEB Elu- ja Pensionikindlustus ning Compensa Life Vienna Insurance Group SE – 86% kindlustusmaksetest (aasta varem 88%).

Elukindlustusseltside turu jaotus 2018. aasta esimesel poolel laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2017. aasta esimene pool)

Esimesel poolaastal kasvas enim ERGO Life Insurance Eesti filiaali kogutud kindlustusmaksete maht, mille tulemusena suurenes tema turuosa 6%lt 7%ni. Kindlustusmaksete maht kasvas annuiteedi maksete toel.

Swedbank Life Insurance SE turuosa vähenes 43%lt 41%ni. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse ning Compensa Life Vienna Insurance Group SE turuosad jäid vastavalt 26% ja 19% juurde.

20 Andmed ei sisalda väljastpoolt Eestit kogutud kindlustusmakseid.

Kapitalikogumiskindlustuse maksete maht on aastaga jätkuvalt vähenenud kõigis elukindlustusseltsides. Kindlustusseltside turujaotus ei ole siiski eriti muutunud. Eesti suurim kapitalikogumiskindlustuse teenuse pakkuja oli juuni lõpu seisuga SEB Elu- ja Pensionikindlustus 50% suuruse turuosaga.

Investeeringisriskiga elukindlustuses kasvas maksete laekumine pea kõigis elukindlustusseltsides, v.a Swedbank Life Insurance SE-s. Kuna maksete mahu kasv seltsides erines, tõi see kaasa muutusi turujaotuses. Enim kasvasid maksete elukindlustusseltsides SEB Elu- ja Pensionikindlustus ja Mandatum Life Insurance Baltic SE, mille tulemusena suurenes nende turuosad vastavalt 16%lt 19%ni ja 13%lt 15%ni.

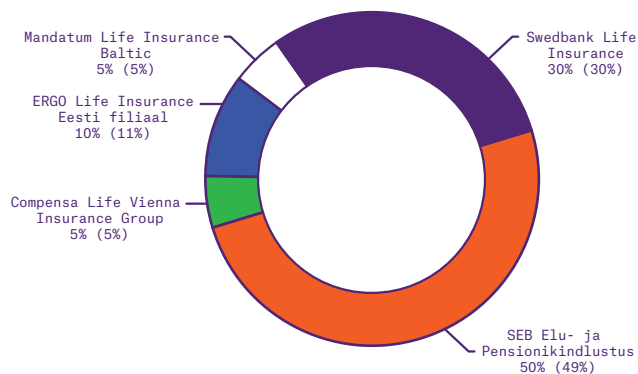
Swedbank Life Insurance SE püsib turuliidri positsioonil, kuigi tema turuosad vähenes, 62%lt 56%ni.

Esimesel poolaastal suurenes märgatavalt annuiteedi maksete laekumine ERGO Life Insurance Eesti filiaal, mille tulemusena kerkis tema turuosad 9%lt 15%ni. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosad aga vähenes, 24%lt 19%ni.

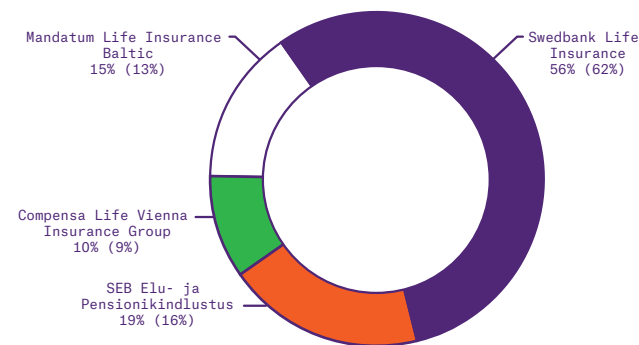
Eesti suurim annuiteedi teenuse pakkuja oli endiselt Compensa Life Vienna Insurance Group SE, kellele kuulus juuni lõpu seisuga 66% turust.

Surmajuhtumikindlustuse pakkujate turuosad ei ole aasta jooksul muutunud. Suurima osa turust katab Swedbank Life Insurance SE (64%) ning talle järgneb SEB Elu- ja Pensionikindlustus (26%).

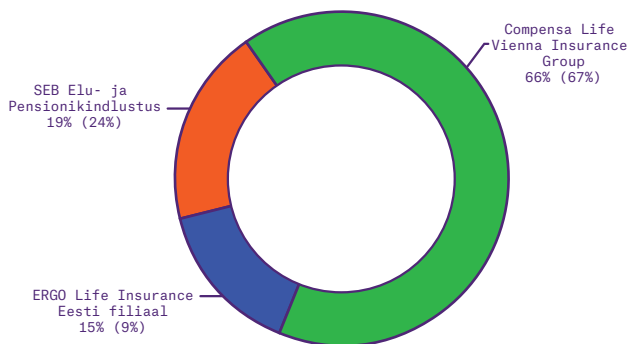
Kapitalikogumiskindlustuse turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

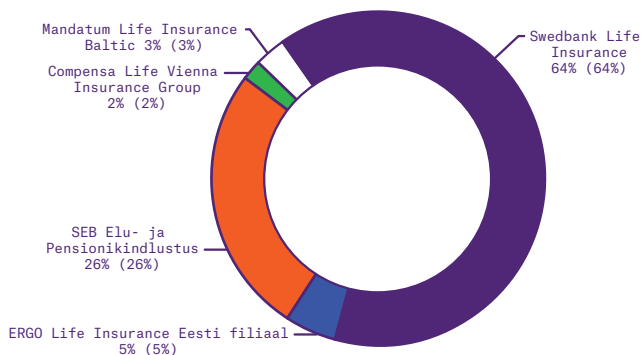
Investeeringisriskiga elukindlustuse turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Annuiteedi turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Surmajuhtumikindlustuse turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

6.1. Elukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid

Turujaotus:

KindlustusEst Kindlustusmaakler	36%
IIZI Kindlustusmaakler	20%
BALTO LINK, UADBB Eesti filiaal	18%

Kliente:

399 vahendatud lepingut

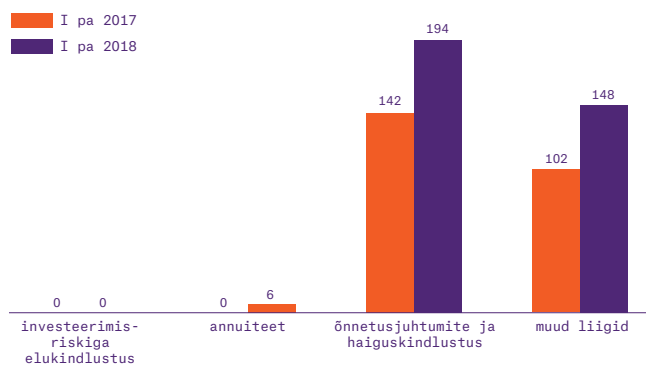
Teenuse maht:

2018. aasta esimesel poolel vahendati kindlustusmakseid 348 000 euro ulatuses

VAHENDATUD KINDLUSTUSMAKSED

Finantsinspeksioonile laekunud andmete põhjal vahendasid 2018. aasta esimesel poolel Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid elukindlustuse makseid kogusummas 348 000 eurot. Kuigi vahendatud kindlustusmaksete maht suurenes aastaga koguni 43%, on läbi maaklerite kogutud elukindlustuse maksete maht endiselt väga madal – alla 1% Eesti kindlustusseltside elukindlustuse maksetest.

Kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud kindlustusmaksed elukindlustuse liikide kaupa (tuhandetes eurodes)

Kindlustusmaaklerid vahendasid peamiselt õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse elukindlustuslepinguid ning muid elukindlustuslepinguid, vastavalt 194 000 ja 148 000 euro ulatuses. Muude elukindlustuslepingute seas oli populaarseim kindlustusliik riskielukindlustus.

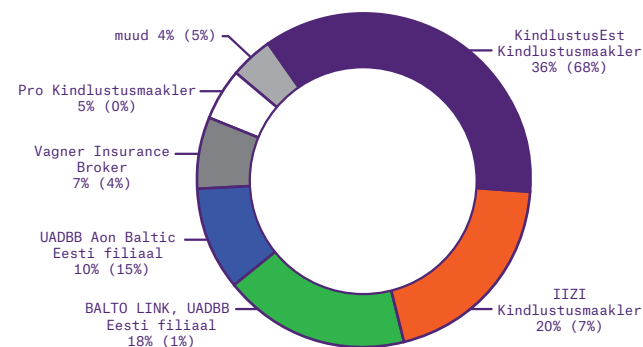
Esimest korda alates 2014. aastast vahendati ka annuiteedi makseid, seda 6000 euro väärtuses. Investeeringis-riskiga elukindlustuse lepingute makseid ei vahendatud aga üldse.

Eesti elukindlustusmaaklerid vahendavad suurel määral ka Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate lepinguid. Need moodustasid esimesel poolaastal 46% kindlustusmaksetest (aasta varem 71%) ja 59% lepingute arvust (aasta varem 61%).

KINDLUSTUSMAAKLERID

2018. aasta esimesel poolel vahendasid elukindlustuslepinguid kümme kindlustusmaaklerit. Suurim turuosa kuulus endiselt KindlustusEst Kindlustusmaaklerile (36%), talle järgnesid IIZI Kindlustusmaakler (20%) ja BALTO LINK, UADBB Eesti filiaal (18%).

Kindlustusmaaklerite turu jaotus elukindlustuse maksete järgi 2018. aasta esimesel poolel (sulgudes 2017. aasta esimene pool)

7. Kahjukindlustus²¹

Turujaotus:

IF P&C Insurance AS	26%
Swedbank P&C Insurance	16%
„Lietuvos draudimas“ Eesti filiaal	15%

Kliente:

info puudub

Teenuse maht:

2018. aasta esimesel poolel laekus kindlustusmaksid 198 miljoni euro ulatuses

KINDLUSTUSMAKSED

2018. aasta esimesel poolel laekus Eestis tegutsevatele kahjukindlustusseltsidele ja välismaiste kahjukindlustusseltside filiaalidele kindlustusmaksid kokku 198 miljonit eurot (aasta varem 165 miljonit eurot). Välismaiste kindlustusseltside Eesti filiaalid moodustasid sellest 26% ehk 52 miljonit eurot kõigist kindlustusmaksetest. Kahjukindlustusseltside kogutud maksetest koguti 34% ehk 68 miljonit eurot kõigist maksetest kindlustusmaakerite vahendusel (aasta varem 41% ehk 67 miljonit eurot).

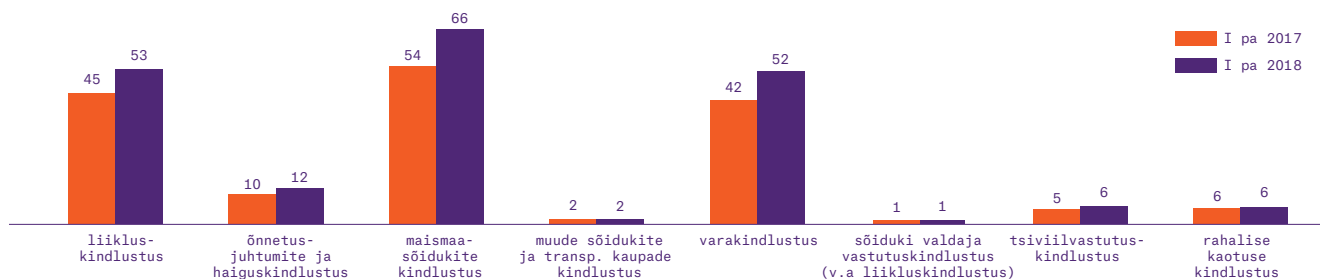
Aastaga on suurenenud kõigi kahjukindlustusliikide kindlustusmaksete maht. Enim ehk 12 miljonit eurot on kasvanud maismaasõidukite kindlustuse maht, varakindlustuse

maksete maht on kasvanud kümme miljonit ja liikluskindlustuse maksete maht kaheksa miljonit eurot.

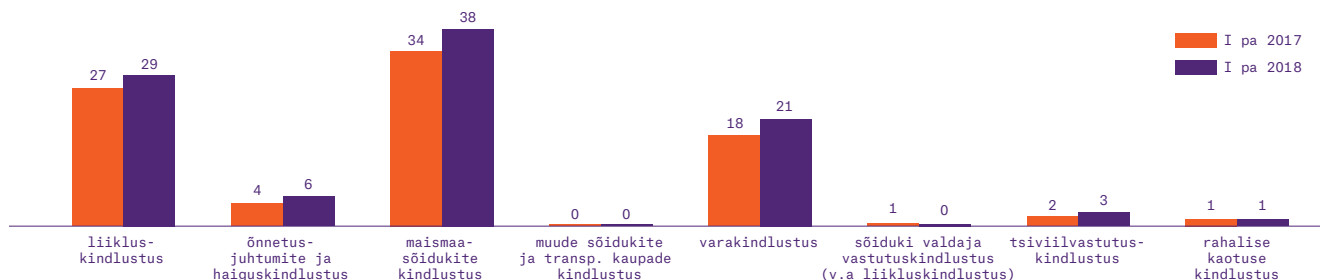
Suurim kindlustusliik on jätkuvalt maismaasõidukite kindlustus ehk kaskokindlustus, mille kindlustusmaksete maht oli esimesel poolaastal 66 miljonit eurot. Järgnesid liikluskindlustus ja varakindlustus, maksete mahuga 53 miljonit eurot ja 52 miljonit eurot.

Esimesel poolaastal maksti hüvitistena välja 99 miljonit eurot, mida on 12 miljoni euro võrra enam kui aasta varem. Väljamakstud hüvitiste maht kasvas enim maismaasõidukite kindlustuses, 34 miljonilt 38 miljoni euroni. Kõige rohkem makstigi hüvitisi välja maismaasõidukite kindlustuses.

Kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide kaupa (mln eurodes)

Väljamakstud hüvitised kahjukindlustuse liikide kaupa (mln eurodes)

²¹ Kahjukindlustuse andmed hõlmavad ainult Eestis sõlmitud lepinguid ega sisalda Eesti kindlustusseltside sõlmitud lepinguid välisriikide filiaalides. 2016. aastal hakkas kehtima Solventus II järelevalvearastistik, mistõttu on Finantsinspektsioonile esitatav aruandlus märgatavalt muutunud. Kahjukindlustuse ülevaate jaoks on seega kasutatud Statistikaameti andmeid.

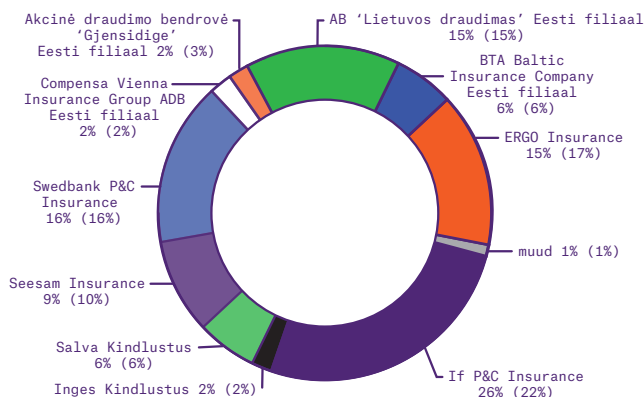
KINDLUSTUSPAKKUJAD

Kindlustusmaksete maht kasvas 2018. aasta esimesel poolel enim If P&C Insurance'is²², mis peegeldus ka tema turuosa kasvus 22%lt 26%ni. Laekunud kindlustusmaksete järgi on If P&C Insurance jätkuvalt kahjukindlustajate turuliider.

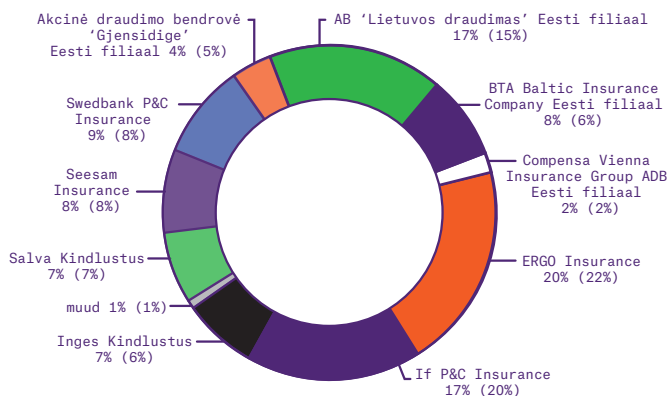
If P&C Insurance'ile kuulub ka suurim turuosa maismaasõidukite- ja varakindlustuses ning aastaga kasvatas ta oma turuosa neis kindlustusliikides veelgi.

Liikluskindlustuse turuliider on ERGO Insurance SE (20%) ning talle järgnevad If P&C Insurance (17%) ja AB 'Lietuvos draudimas' Eesti filiaal (17%).

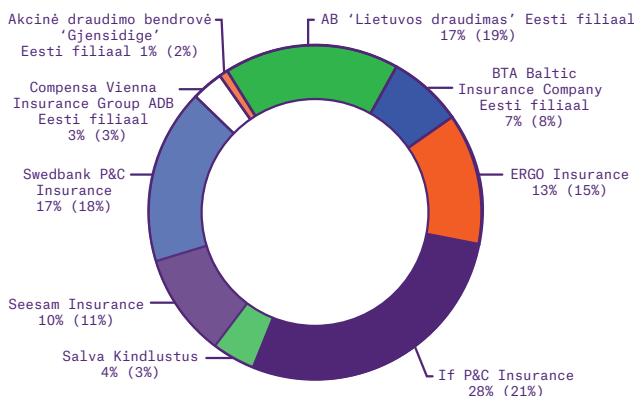
Kahjukindlustusseltside turu jaotus 2018. aasta esimesel poolel laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2017. aasta esimene pool)

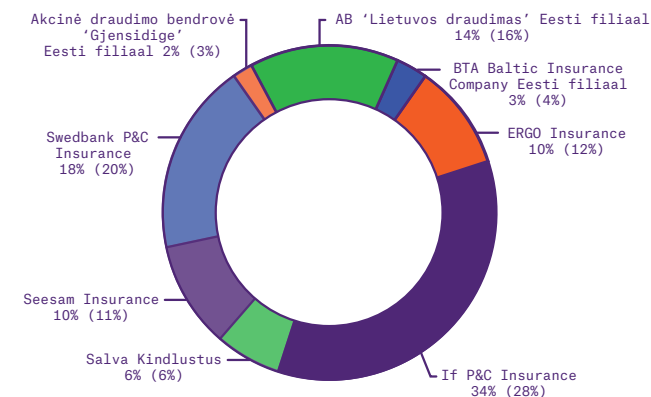
Liikluskindlustuse turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Maismaasõidukite kindlustuse turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Varakindlustuse turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

²² 2018. aastal muutus If P&C Insurance aruandluses kindlustusmaksete kajastamine, mistõttu tekkis esimeses kvartalis ühekordne positiivne mõju kindlustusmaksete tulule. Käesoleva perioodi If P&C Insurance ja teiste kindlustusseltside kindlustusmaksete mahud põhinevad muudatuse tõttu erineval arvutamise meetodikal ja ei ole seega omavahel võrreldavad. Tagamaks statistika võrreldavust, lähevad ka teised kindlustusseltsid alates 1. jaanuarist 2019 üle sellisele kindlustusmaksete kajastamise meetodikale, nagu kasutab If P&C Insurance.

7.1. Kahjukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid

Turujaotus:

IIZI Kindlustusmaakler	31%
Marsh Kindlustusmaakler	12%
Vandeni Kindlustusmaaklerid	8%

Kliente:

413 906 vahendatud lepingut

Teenuse maht:

2018. aasta esimesel poolel vahendati kindlustusmaksleid 92 miljoni euro ulatuses

VAHENDATUD KINDLUSTUSMAKSED

Finantsinspektsioonile laekunud andmete põhjal vahendasid Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid 2018. aasta esimesel poolel kahjukindlustuslepinguid maksete kogusummas 92 miljonit eurot²³ ehk neli miljonit eurot enam kui aasta varem.

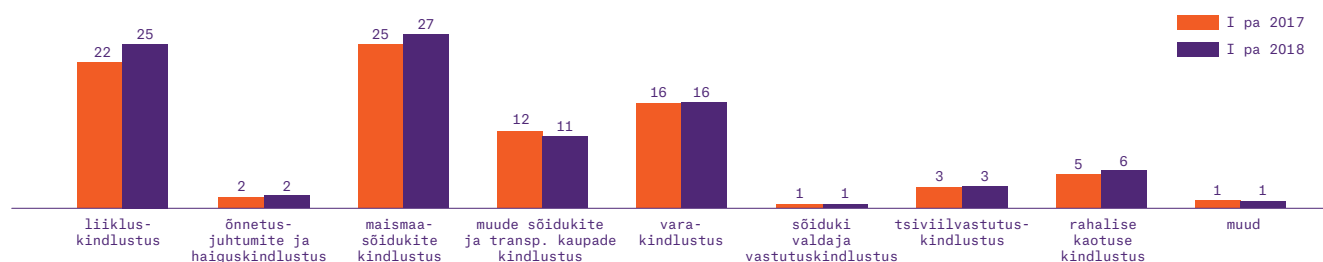
Nii nagu kahjukindlustusseltsidele laekunud maksete põhjal näha, on ka maaklerite vahendatud kindlustusmaksete mahu järgi suurim kindlustusliik maismaasõidukite kindlustus, kus vahendati esimesel poolaastal kindlustusmaksleid 27 miljoni euro ulatuses. Populaarsuselt järgmised kindlustusliigid olid liikluskindlustus (25 miljonit eurot) ja varakindlustus (16 miljonit eurot).

Eesti kindlustusmaaklerid vahendavad nii Eesti kui ka välisriikide kindlustusseltside lepinguid. Esimesel poolaastal moodustasid 74% ehk 68 miljonit eurot kõigist vahendatud kindlustusmaksetest Eesti kindlustusseltside omad ning 26% ehk 24 miljonit eurot välisriikide kindlustusandjate omad.

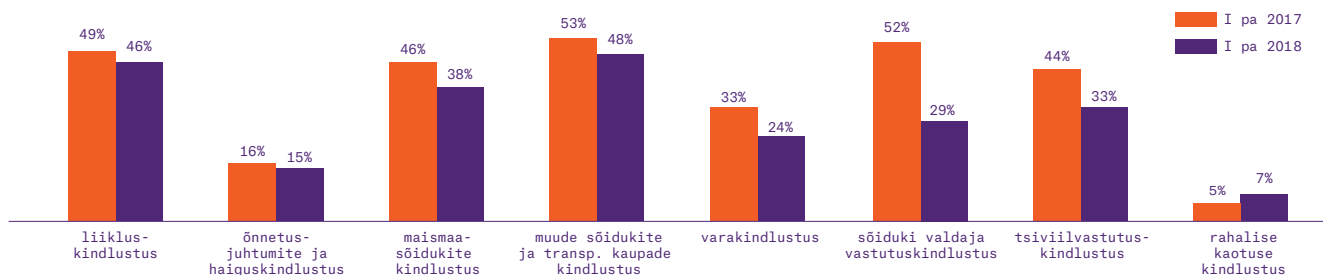
Välisriikide kindlustusseltside lepingutest kuulub suurim osa muude sõidukite ja transporditavate kaupade kindlustusele (kümne miljoni euro väärtuses), millele järgneb rahalise kaotuse kindlustus (viie miljoni euro väärtuses) ja varakindlustus (nelja miljoni euro väärtuses).

Esimesel poolaastal vahendati maaklerite kaudu 34% Eesti kindlustusandjate kogutud kahjukindlustuse kindlustusmaksetest (aasta varem 41%). Kuigi enamiku kahjukindlustusliikide puhul vahendavad maaklerid arvestatava osa Eesti kindlustusseltside kindlustusmaksetest, on maaklerite osatähtsus turul hakanud langema. Võrreldes aastataguse perioodiga on maaklerite kaudu vahendatud kindlustusmaksete osakaal vähenenud enim sõiduki valdaja vastutuskindlustuses ja tsiviilvastutuskindlustuses, vastavalt 52%lt 29%ni ja 44%lt 33%ni. Nende osakaal oli kõrgem muude sõidukite (õhu- ja veesõidukite) ja transporditavate kaupade kindlustuses (48%) ning liikluskindlustuses (46%).

Kindlustusmaaklerite kaudu laekunud kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide kaupa (mln eurodes)

Kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud Eestis tegutsevate kindlustusseltside kindlustusmaksete osakaal

23 Lisaks kindlustusandjate lepingutele vahendasid maaklerid ka välismaiste edasikindlustusandjate lepinguid, mida käesolev ülevaade ei hõlma. Nende kindlustusmaksete maht oli 2018. aasta esimesel poolel 4 miljonit eurot.

KINDLUSTUSMAAKLERID

Kahjukindlustuslepinguid vahendasid 2018. aasta esimesel poolel 40 kindlustusmaaklerit, neist suurima turuosaga oli IIZI Kindlustusmaakler (31%). Talle järgnesid Marsh Kindlustusmaakler (12%) ja Vandeni Kindlustusmaaklerid (8%).

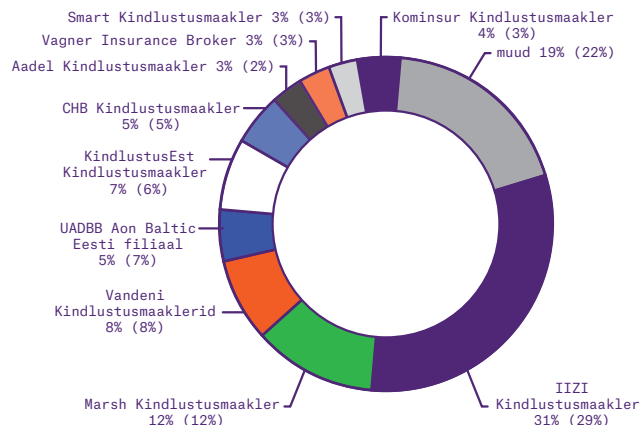
Liikluskindlustuses kuulus juuni lõpus suurim turuosaga IIZI Kindlustusmaaklerile (54%), talle järgnesid KindlustusEst Kindlustusmaakler (10%) ja CHB Kindlustusmaakler (4%).

Maismaasõidukite kindlustuses oli kõige suurem turuosaga IIZI Kindlustusmaakleril (41%) ning talle järgnesid KindlustusEst Kindlustusmaakler (8%) ja Smart Kindlustusmaakler (7%).

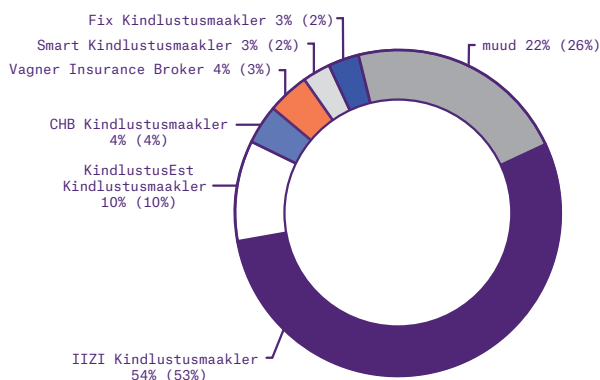
Varakindlustuses oli turuliider Marsh Kindlustusmaakler (19%), talle järgnesid IIZI Kindlustusmaakler (18%) ja UADBB Aon Baltic Eesti filiaal (14%).

Reisikindlustuses kuulus suurim turuosaga samuti IIZI Kindlustusmaaklerile (45%) ning talle järgnesid KindlustusEst Kindlustusmaakler (10%) ja UADBB Aon Baltic Eesti filiaal (5%).

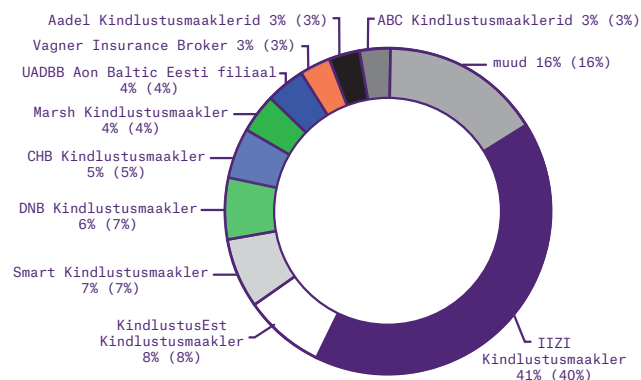
Kindlustusmaaklerite turu jaotus kahju-kindlustuse maksete järgi 2018. aasta esimesel poolel (sulgudes 2017. aasta esimene pool)

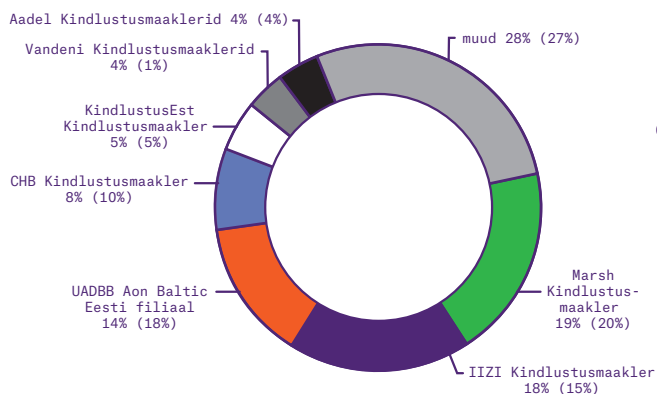
Kindlustusmaaklerite turu jaotus liikluskindlustuses juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

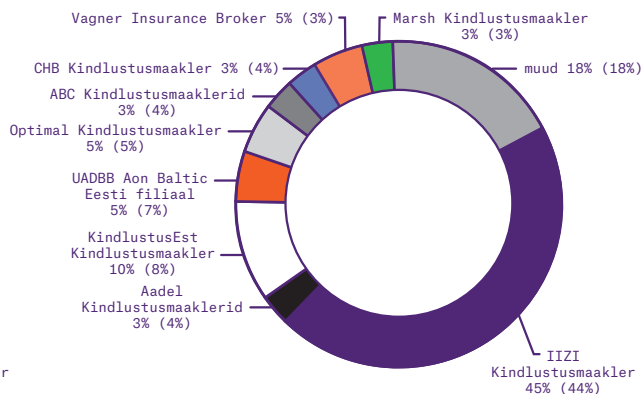
Kindlustusmaaklerite turu jaotus maismaasõidukite kindlustuses juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Kindlustusmaaklerite turu jaotus varakindlustuses juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Kindlustusmaaklerite turu jaotus reisikindlustuses juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Kahjukindlustusvahendajate sektoris jagunes valdav osa turust vahendatud lepingute arvu põhjal vähem kui poolte maaklerite vahel.

Allpool toodud tabelist nähtub, et 89% vahendatud lepingutest on sõlminud kümme maaklerit 40st.

Suurimate kahjukindlustusmaaklerite turuosad vahendatud lepingute arvu põhjal

Maakler	Turuosa	
	2018. a I pa	2017. a I pa
IIZI Kindlustusmaakler AS	62%	61%
KindlustusEst Kindlustusmaakler OÜ	10%	10%
Vagner Insurance Broker AS	3%	3%
CHB Kindlustusmaakler OÜ	3%	3%
AS Smart Kindlustusmaakler	2%	2%
Aadel Kindlustusmaaklerid OÜ	2%	2%
Fix Kindlustusmaakler OÜ	2%	2%
NB Kindlustusmaakler OÜ	2%	2%
Optimal Kindlustusmaakler OÜ	2%	2%
OÜ ABC Kindlustusmaaklerid	1%	2%

8. Krediitiasutuste väljastatud laenud²⁴

Turujaotus:

Swedbank	41%
SEB Pank	26%
Luminor Bank	16%

Eraisikutest kliente:

738 078 kehtivat lepingut

Teenuse maht:

koondlaenuportfelli jääk 18,5 miljardit eurot

LAENUPORTFELL

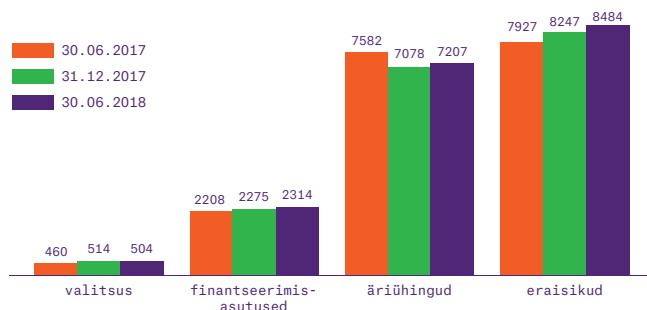
Krediitiasutuste väljastatud laenude jääk kasvas 2018. aasta esimesel poolel 2,2% ehk 397 miljonit eurot, juuni lõpuks 18,5 miljardi euroni. (2017. aasta esimesel poolel oli kasv 2,4% ehk 421 miljonit eurot). Laenud äriühingutele²⁵ moodustasid 39% ja laenud eraisikutele²⁶ 46% kogu portfelist. Kõige suurem osa laenukasvust tuli eraisikute arvelt.

Eraisikute laenujääk kasvas esimesel poolaastal 238 miljonit, äriühingutele antud laenude jääk 129 miljonit ning finantseerimisasutuste oma 40 miljonit eurot. Valitsusele väljastatud laenude jääk aga vähenes kümne miljoni euro võrra. Juuni lõpu seisuga oli eraisikutele väljastatud laene 8,5 miljardi

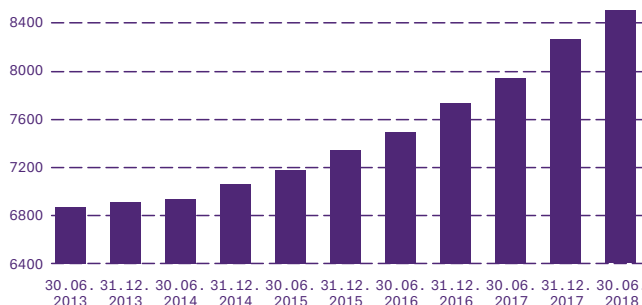
ja äriühingutele 7,2 miljardi euro ulatuses. Laenud finantseerimisasutustele²⁷ moodustasid 2,3 miljardit eurot ja laenud valitsusele²⁸ 0,5 miljardit eurot.

Eraisikutele väljastatud laenudest kasvas esimesel poolaastal kõige enam ehk 215 miljonit eurot eluaseme-laenude jääk, ulatudes juuni lõpuks 7,3 miljardi euroni, ning ületades seega äriühingute laenujääki. Tarbimisele suunatud laenude jääk kasvas 29 miljonit eurot, küündides juuni lõpuks 556 miljoni euroni. Õppelaenude maht aga vähenes esimese poole aastaga kümne miljonit eurot, juuni lõpuks 86 miljoni euroni.

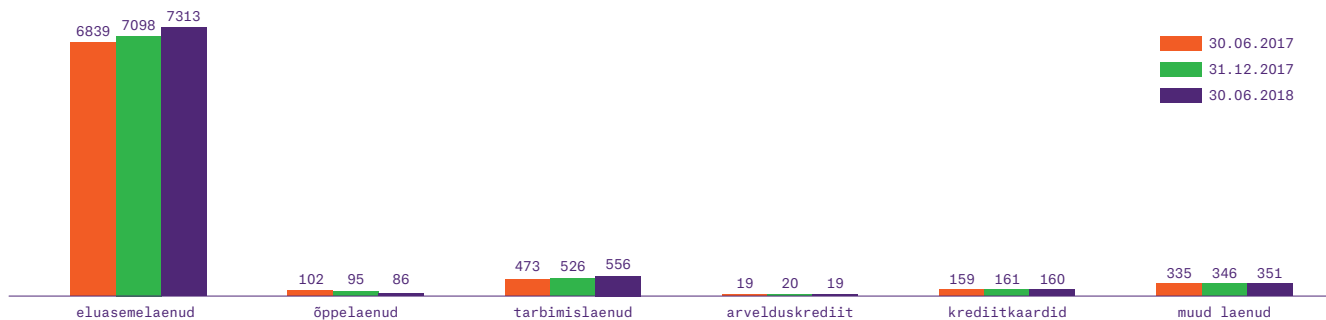
Laenude jääk (mln eurodes)

Eraisikutele väljastatud laenude jääk (mln eurodes)

Eraisikute laenude jääk (mln eurodes)

24 Laenud, mida on krediitiasutused väljastanud Eestis.

25 Sisaldab ka riigi või kohaliku omavalitsuse äriühinguid.

26 Sisaldab ka mittetulundusühinguid.

27 Sisaldab ka kindlustusandjaid ja pensionifonde.

28 Valitsus koosneb keskvõimusest, kohalikest omavalitsusest, riiklikest sotsiaalkindlustusfondist ja muust eelarvevälisest fondist.

ERAIKUTE KESKMINE LAENUKOORMUS

Eraisikute laenukoormust mõjutasid esimesel poolaastal kõige enam eluasemelaenu. Keskmine eluasemelaenu jääk kasvas poole aastaga 662 eurot, ulatudes juuni lõpuks 41 190 euroni. Talle järgnes sõiduki liising keskmise jäägiga 9871 eurot, mis suurenes poole aastaga 475 eurot.

Muude laenude²⁹ keskmine jääk suurenes 14 334 eurolt 14 469 euroni. Muude laenude keskmine jääk on niivõrd suur seetõttu, et neid laene võetakse ka äritegevuse rahastamiseks.

Teiste laenu liikide keskmine jäägi muutus oli väiksem. Ainsana vähenes arvelduskrediidi keskmine jääk, 336 eurolt 305 euroni.

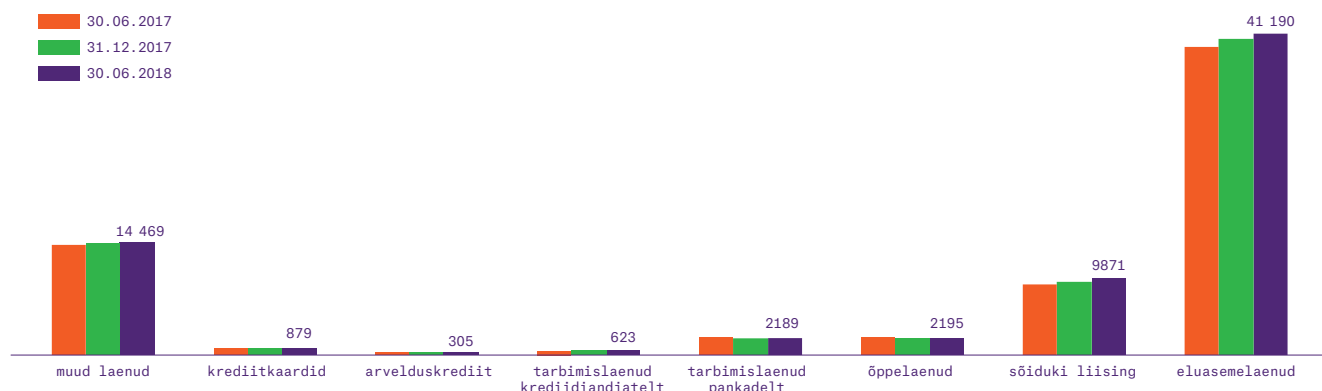
Pankadest võetud tarbimislaenu (keskmiselt 2189 eurot) ületavad oluliselt krediidiandjatelt võetud tarbimislaenu

(keskmiselt 623 eurot). Krediitkaardi keskmine laenu jääk oli juuni lõpus 879 eurot.

Eraisikutega sõlmitud laenu lepingute arv kasvas aasta esimesel poolel 7013 lepingu võrra. Peamiselt suurenesid tarbimislaenu, kus lepingute arv kasvas 11 206 lepingu võrra, kokku oli lepinguid 253 837.

Eraisikutega sõlmitud eluasemelaenu lepingute arv oli juuni lõpu seisuga läbi aegade suurim: 177 549 (2017. aasta lõpus 175 149). Öppelaenu lepinguid oli sõlmitud 39 044 (2017. aasta lõpus 43 742), arvelduskrediidi lepinguid 61 143 (2017. aasta lõpus 60 005), krediitkaardi lepinguid 182 250 (2017. aasta lõpus 185 407) ning muid laenu lepinguid 24 255 (2017. aasta lõpus 24 131).

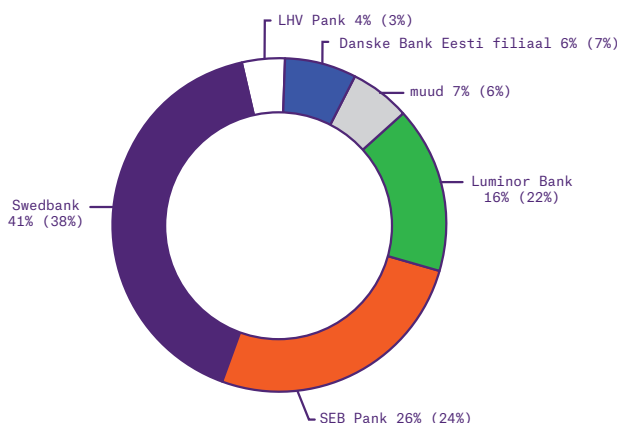
Eraisikute laenude keskmine jääk (eurodes)

PANGALAENUDE TURU JAOTUS

Eesti laenu turg oli 2018. aasta esimesel poolel jaotatud peamiselt kolme suure krediidiandjuse vahel, kellele kuulus kokku 83% laenu turust. Suurim turuosa ehk 41% kogu laenu portfelist kuulus Swedbankile, talle järgnesid SEB Pank (26%), Luminor Bank (16%) ja Danske Bank Eesti filiaal (6%).

Pangalaenude turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

29 Erasisikud ja mittetulundusühingud võtavad muid laenu muu hulgas väärtpaberite soetamiseks ning äritegevuse alustamiseks ja laiendamiseks.

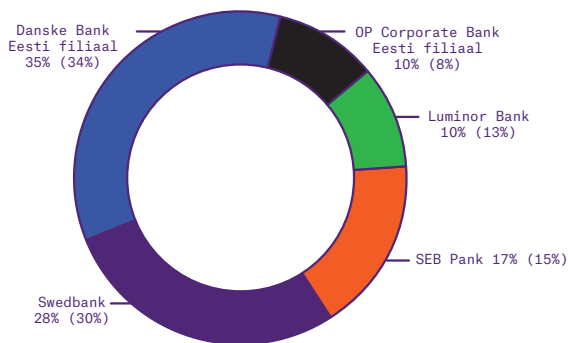
Juuni lõpu seisuga oli valitsusele andnud kõige rohkem laene Danske Bank Eesti filiaal, kelle turuosaga kasvas aastaga 34%lt 35%ni. Talle järgnesid Swedbank (28%) ja SEB Pank (17%).

Suurim osa finantseerimisasutuste laenudest on koondunud taas Swedbanki (34%). SEB Pangale kuulus 28% ja Luminor Bankile 25% finantseerimisasutuste laenudest.

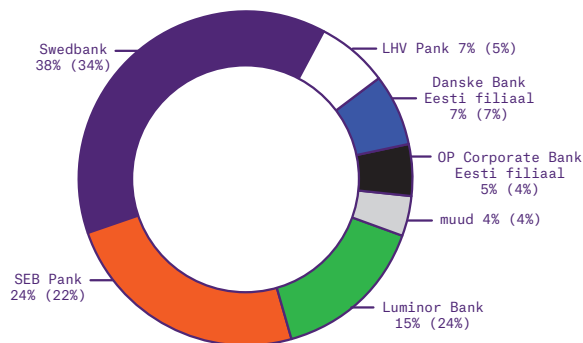
Muudatused on toimunud ka äriühingute laenude valdkonnas. Suurima turuosaga Swedbank on oma osa aastaga veelgi suurendanud, kasvades 34%lt 38%ni. Samal ajal suurenes ka SEB Panga turuosaga 22%lt 24%ni. Luminor Banki turuosaga on aga vähenenud 24%lt 15%ni.

Suurim osa eraisikutele kuuluvate laenude jäägist on endiselt koondunud Swedbanki (46%) ja SEB Panka (27%). Luminor Banki turuosaga oli juuni lõpus 15%.

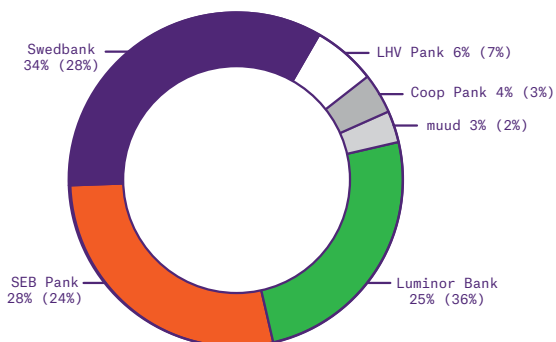
Valitsuse laenude turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

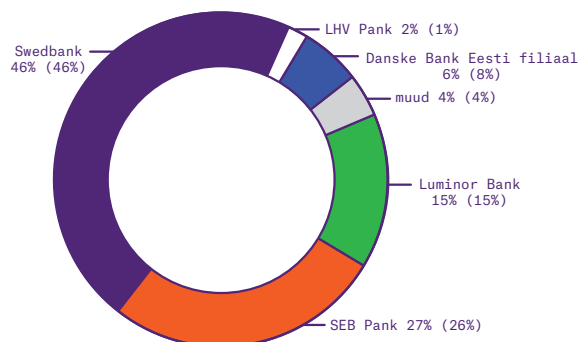
Äriühingute laenude turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Finantseerimisasutuste laenude turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Eraisikute laenude turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

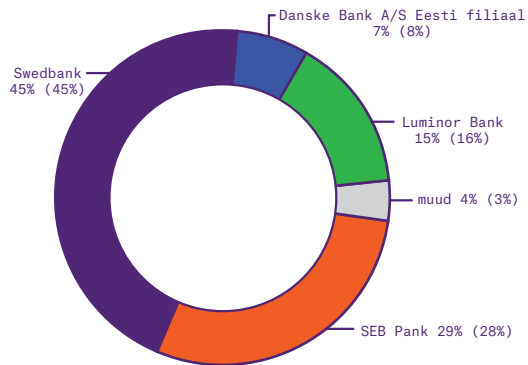
Laenu liikide vaates ei ole eraisikutele väljastatud laenu de jaotus muutunud. Enamik eraisikutele antud laenu dest on eluasemelaenu d, moodustades juuni lõpus 86% kogu laenu jäägist.

Tarbimislauende puhul võib suurimaks muutuseks pidada 2017. aastal turule sisenenu d TF Bank Eesti filiaali

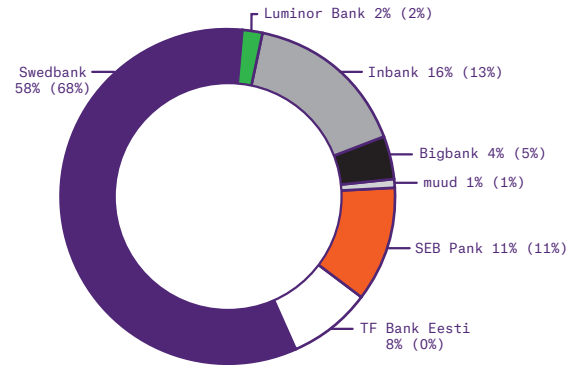
tuurosa kiiret kasvu 0%lt 8%ni. Aastaga on märkimisväärselt kasvanu d ka Inbanki tuurosa 13%lt 16%ni. Turuliidri Swedbanki tuurosa samal ajal aga vähenes – 68%lt 58%ni.

Krediitkaartide turul kuulus juuni lõpu seisuga kõige suurem tuurosa Swedbankile (71%) ning talle järgnes SEB Pank (19%).

Eraisikute eluasemelaenu de turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Eraisikute tarbimislauende turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

9. Krediidiandjate väljastatud laenud

Turujaotus:

Swedbank Liising	25%
Luminor Liising AS (endine ärinimi AS Nordea Finance Estonia)	22%
SEB Liising	20%

Eraisikutest kliente:

493 349 kehtivat lepingut

Teenuse maht:

koondlaenuportfelli jääk 954 miljonit eurot

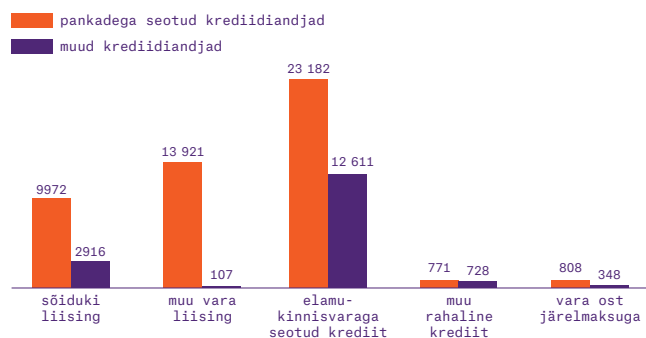
2018. aasta juuni lõpu seisuga oli krediidiandja tegevusluba 52 ettevõttel. Lisaks neile tegutses turul tosin pankadega seotud krediidiandjat ja kaheksa kredidivahendajat.

Tegevusluba omavate ja erandi alusel tegutsevate krediidiandjate laenuportfelli jääk kasvas esimesel poolaastal 10%, ulatudes juuni lõpus 954 miljoni euroni. Peamine osa laenujäägi kasvust tuli pankadega seotud ettevõtetelt, kellele kuulub ühtlasi 80% krediidiandjate turust. Ülejäänud ehk 20% turust katsid krediidiandjad, kes ei ole pankadega seotud. Nende hulgas olid kõige suurema turuosaga IPF Digital Estonia (3%) ja Koduliising (3%).

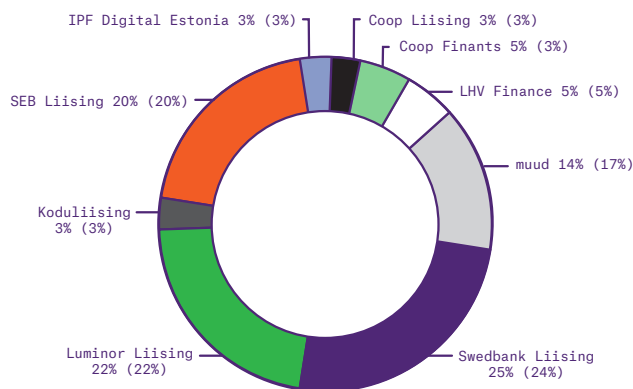
Tegutsedes enamasti liisingettevõtetenä, erinevad pankadega seotud krediidiandjad teistest krediidiandjatest oma laenuportfelli struktuuri ja laenuitingimuste poolest.

Keskmise laenulepingu väärtus on krediidiandjate liigi vaates väga erinev. Suurim keskmine laenujääk oli juuni lõpu seisuga elamukinnisvaraga seotud laenudel: pankadega seotud krediidiandjatel keskmiselt 23 182 eurot, muudel krediidiandjatel 12 611 eurot. Sõiduki liisingu keskmine laenulepingu jääk oli pankadega seotud krediidiandjatel 9972 eurot ja muudel krediidiandjatel 2916 eurot. Igapäevaste arveldustega seotud muu rahalise krediidi ja järelmaksuga vara ostu lepingu jääk oli pankadega seotud krediidiandjatel keskmiselt 771 eurot ja 808 eurot, muude krediidiandjate puhul 728 eurot ja 348 eurot.

Keskmine laenulepingute jääk juuni lõpu 2018 seisuga (eurodes)

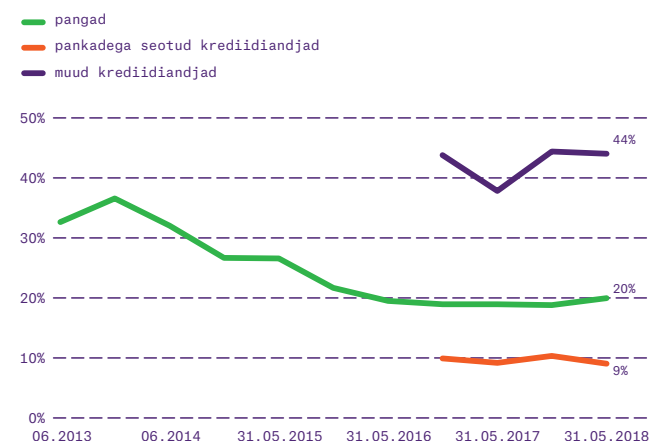

Kõikide krediidiandjate turu jaotus laenuportfelli jäägi alusel juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Keskmine tarbimislaenu kulumäär (KKM) on pankadega seotud krediidiandjatel ja muudel krediidiandjatel märgatavalt erinev. Juuni lõpu seisuga oli keskmine tarbimislaenu kulumäär (liising, muu rahaline krediit ja järelmaks kokku) kulumäär pankadega seotud krediidiandjatel 9%, kuid muudel krediidiandjatel 44%. Pankadel oli krediidi kulumäär keskmiselt 20%.

Tarbimislaenu kulumäär

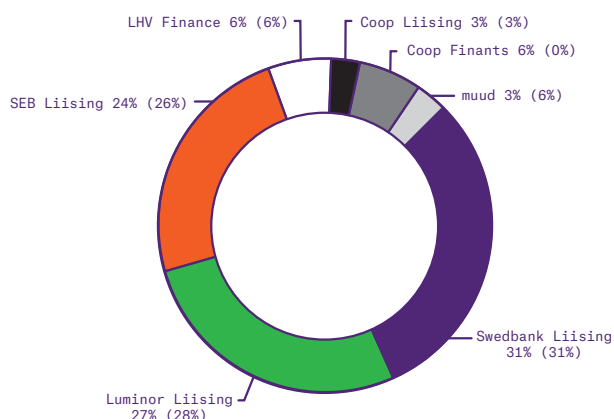

PANKADEGA SEOTUD KREDIIDIANDJAD

2017. aasta teisel poolel liikus Coop Finants erandi alusel tegutsevate krediidiandjate sekka. Olles nii laenu jäägi kui ka lepingute arvu poolest arvestatav krediidiandja, mõjutas Coop Finantsi kajastamise muudatus mõlema krediidiandjate kategooria koondnumbreid.

Pankadega seotud krediidiandjate laenuportfelli jääk oli juuni lõpus 768 miljonit eurot, kasvades poole aastaga 79 miljoni euro võrra.

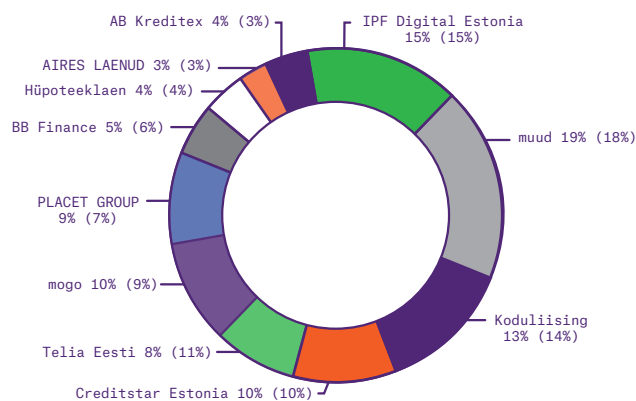
Pankadega seotud krediidiandjate turu jaotus laenuportfelli jäägi alusel juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

MUUD KREDIIDIANDJAD

Muude krediidiandjate sektoris jaguneb valdav osa turust vähem kui poolte krediidiandjate vahel. 82% laenuportfelli jäägist kuulus juuni lõpu seisuga kümnele krediidiandjale 52st. Suurim turuosa kuulus IPF Digital Estoniale (15% muude krediidiandjate laenuportfelligist) ning talle järgnesid Koduliising (13%), Creditstar Estonia (10%) ja mogo (10%).

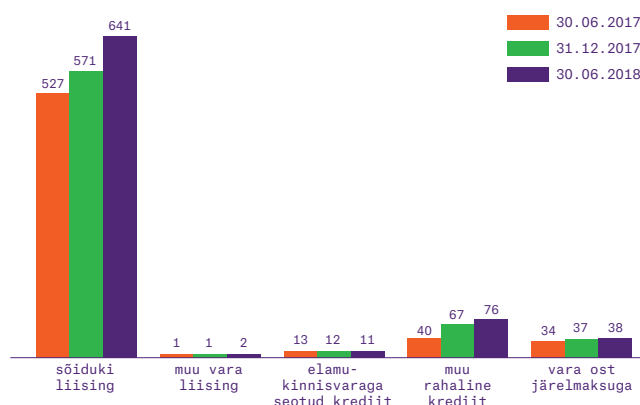
Muude krediidiandjate turu jaotus laenuportfelli jäägi alusel juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

Peamiseks muutuseks pankadega seotud krediidiandjate laenuportfellis oli esimesel poolaastal sõiduki liisingu jäägi kasv 571 miljoniilt 641 miljoni euroni. Suurima osa krediidiandjate laenuportfelligist moodustaski sõiduki liising (83%).

Kuigi pankadega seotud krediidiandjate laenuportfelli jääk poole aastaga kasvas, jäi nende lepingute arv praktiliselt muutumatuks – kasv oli vaid 0,1%. Selle põhjus oli tarbimisele suunatud laenude (liigid „vara ost järelmaksuga“ ja „muu rahaline krediit“) lepingute arvu langus. Lepingute arv oli juuni lõpus 210 825.

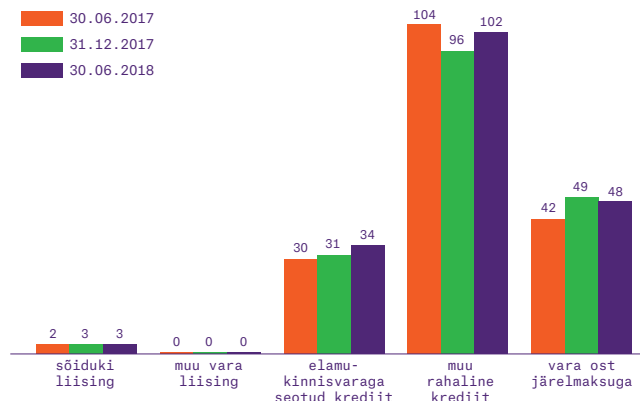
Pankadega seotud krediidiandjate laenude jääk (mln eurodes)

Muude krediidiandjate laenuportfelli jääk oli 187 miljonit eurot, kasvades poole aastaga kaheksa miljonit eurot. Suurim osa ehk 102 miljonit eurot muude krediidiandjate laenuportfelligist oli väljastatud muu rahalise krediidi näol, mis on oma olemuselt tagatiseta väikelaen.

Lepingute arv vähenes esimesel poolaastal 1%, moodustades juuni lõpus 282 524.

Muude krediidiandjate laenude jääk (mln eurodes)

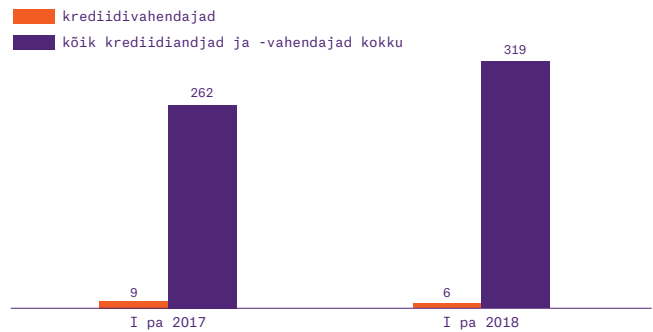
9.1. Krediidivahendajad

Lisaks tarbijakrediidi pakujatele tegutsevad turul krediidivahendajad. Kui veel mõni aasta tagasi tegutseti tarbija-krediiditurul ennekõike krediidiandjatena, siis käesoleval ajal on krediidivahendajate tegevuslubade taotluste arv oluliselt kasvanud. 2018. aasta juuni lõpu seisuga tegutses turul vastava tegevusloaga kaheksa krediidivahendajat, kellest neli tegutses aktiivselt. Nende nelja krediidivahendaja käive oli juuni lõpu seisuga kokku 6,3 miljonit eurot.

Krediidivahendajate suurim turuosa kuulus juuni lõpus Omaraha OÜ-le (82%) ning talle järgnes Ühisraha OÜ (14%).

Tarbijakrediidilepinguid vahendati kokku 10 129. Suurema osa lepingutest vahendas Omaraha OÜ.

Krediidiandjate ja -vahendajate käive (mln eurodes)

10. Makseteenused

Turujaotus:

GFC Good Finance	55%
TavexWise	30%
Coop Finants	11%

Teenuse maht:

maksete maht 287 miljonit eurot

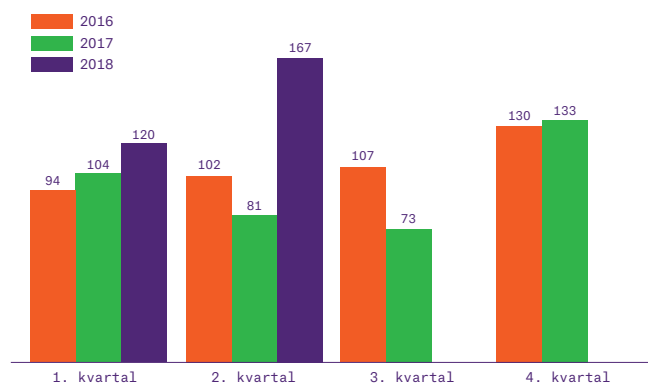
Eestis tegutses 2018. aasta esimesel poolel 13 makseasutust, nendest kolm erandiloo³⁰ alusel.

Eesti makseasutuste vahendatud maksete maht kasvas esimesel poolaastal 56%, maksete arv kasvas samal ajal 8%. Makseid vahendati 287 miljoni euro ulatuses (aasta varem 184 miljonit eurot) ja kokku tehti 2 057 155 makset (aasta varem 1 897 623 makset).

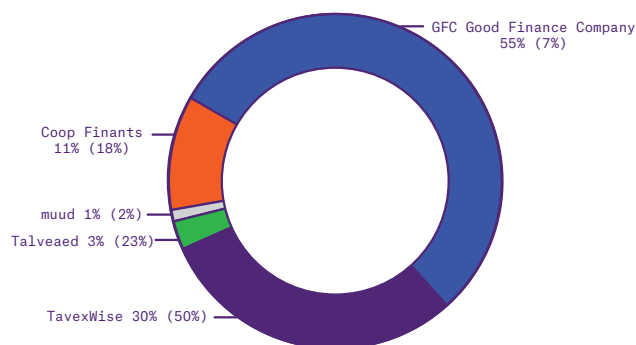
Esimesel poolaastal on oma turuosa hoogsalt kasvatanud GFC Good Finance Company, maksete mahu põhjal 7%lt 55%ni. Aktsiaseltsi Talveaed turuosa vähenes samal ajal 23%lt 3%ni ja TavexWise turuosa 50%lt 30%ni.

Maksete arvu poolest kuulus aga suurim turuosa jätkuvalt Coop Finantsile (endine ETK Finants), kes vahendas 95% kõigist maksetest.

Makseasutuste vahendatud tehingute käive (mln eurodes)

Makseasutuste turu jaotus juuni lõpu 2018 seisuga (sulgudes juuni lõpp 2017)

30 Erandiluba põhineb eranditel, mis tehakse e-raha teenuste osutajatele makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 12 põhjal.